

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra muzikologie

**OBRAZ KULTURY V TISKOVINÁCH OBLASTI
SLOVÁCKA V LETECH 2012 – 2014**

**THE IMAGE OF CULTURE IN NEWSPAPERS OF THE SLOVACKO AREA DURING
2012-2014**

Bakalářská práce

TEREZA TYMROVÁ

IV. ročník – prezenční studium

Obor: uměnovědná studia a žurnalistika

Vedoucí práce: Mgr. Martina Pudelová

OLOMOUC

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, a že jsem uvedla veškeré použité zdroje a prameny.

V Olomouci dne

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především vedoucí své práce Mgr. Martině Pudelové za odborné vedení, užitečné rady a doporučení. Také za přátelský přístup, díky němuž bylo psaní mé bakalářské práce méně stresující. Velké díky patří PaedDr. Jiřímu Jilíkovi, šéfredктору Pavlu Paškovi, jeho manželce Bc. Ivě Paškové a pracovníkům knihovny Slovákého muzea, kteří ke mně byli vstřícní a ochotně mi poskytli potřebné materiály a nedohledatelné informace. V neposlední řadě vděčím také mé sestře Bc. Lucii Tymrové za technickou pomoc při tvorbě, a Davidu Zdráhalovi, který mi byl velkou oporou.

Obsah

1	ÚVOD	6
2	STAV PRAMENŮ A LITERATURY	8
3	REGION SLOVÁCKO	10
4	HISTORIE A STRUKTURA TISKOVIN	11
4.1	Slovácký deník.....	11
4.1.1	Historie	11
4.1.2	Struktura deníku	13
4.1.3	Vydavatel.....	14
4.2	Dobry den s Kurýrem.....	15
4.2.1	Historie	15
4.2.2	Struktura týdeníku	16
4.2.3	Vydavatel.....	18
4.3	Malovaný kraj	18
4.3.1	Historie	18
4.3.2	Struktura časopisu.....	19
4.3.3	Vydavatel.....	20
5	ANALÝZA PERIODIK	21
5.1	Novinářské žánry	23
5.2	Slovácké noviny.....	24
5.2.1	Druhy umění	26
5.2.2	Novinářské žánry	28
5.2.3	Autoři článků	30
5.2.4	Geografické určení	31
5.3	Dobry den s Kurýrem.....	32
5.3.1	Druhy umění	33
5.3.2	Novinové žánry.....	35
5.3.3	Autoři článků	36
5.3.4	Geografické určení	37
5.4	Malovaný kraj	38
5.4.1	Druhy umění	39
5.4.2	Novinářské žánry	40

5.4.3 Autoři článků	42
5.4.4. Geografické určení	43
5.5 Závěr a srovnání periodik	43
5.5.1 Srovnání na základě jedné události	45
6 STYLICKÉ ODCHYLKY TISKOVIN	47
6.1 Příklady oznámení	48
7 ZÁVĚR.....	53
Resumé	55
Summary.....	56
Zusammenfassung	57
SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	58
Literatura	58
Slovníky.....	58
Kvalifikační práce.....	59
Internetové zdroje	59
Prameny	59
Další zdroje.....	60
Seznam grafů	60
Seznam obrázků.....	60
Seznam příloh	60
Anotace.....	61
Přílohy	62

1 ÚVOD

„Já myslím, že civilizace není dobrá, když je bez kultury. Člověk potřebuje ke štěstí a spokojenosti nejenom pohodlí tělesné, ale i duševní. Kultura a civilizace musí jít ruku v ruce.“

(Jan Werich)

Jak již z názvu vyplývá, v práci se nezabývám širokým pojetím kultury, ale pouze její částí, a to kulturou lokální (neboli místní). Jde o relativně autonomní, regionálně, časově i prostorově vymezený kulturní systém zahrnující artefakty a sociokulturní regulativy.¹ V užším pojetí jsem se zaměřila na umělecké výtvořiny v tiskovinách slováckého regionu, jež se staly nedílnou součástí tamního společenského života. Do mé práce zahrnuji díla z oblasti dramatické, filmové, výtvarné, hudební, taneční i literární.

Téma jsem si zvolila ze dvou důvodů. Jednak jsem studentkou uměnovědných studií v kombinaci s žurnalistikou, a proto se mi zdála tato volba přirozená. Oblast Slovácka jsem vybrala proto, jelikož jsem se zde narodila a strávila tu celý dosavadní život. Veškeré kulturní dění v této části České republiky je mi blízké, protože jej sama prožívám a v rámci praxe jsem se mu věnovala i novinářsky ve zdejších regionálních týdeníku, který je součástí mé bakalářské práce. Navíc se mi jeví toto propojení umělecké sféry a žurnalistiky jako velmi poutavé a samotnou mne zajímal výsledek provedeného výzkumu a zjištění daného regionálního trendu v novinovém obsahu.

V mé práci se zabývám kulturou z oblasti Slovácka. Její obraz je představuji prostřednictvím textů z regionálních tiskovin zabývajících se právě událostmi ze Slovácka, a to v letech 2012 až 2014. Toto období jsem zvolila z důvodu, protože jsem chtěla ukázat zkoumanou oblast v periodikách v co nejsoučasnější době a poukázat na momentální obsahovou stránku novin. Konkrétně se jedná o deník *Slovácký deník*, týdeník *Dobrý den s Kurýrem* a dvouměsíčník *Malovaný kraj*. Zvolila jsem takové tiskoviny s různou periodicitou, aby byl výzkum, co nejzajímavější, a abych mohla co nejlépe zachytit trend jednotlivých periodik. Vzhledem k velkému množství analyzovaných článků, jsem byla nucena vynechat přílohy, jež mají také kulturní zaměření (např. příloha ke Slavnostem vína či Dnům lidí dobré vůle v týdeníku *Dobrý den s Kurýrem*). Na Slovácku působí ještě týdeník *5+2 dny*

¹ LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H.: *Velký sociologický slovník*. Praha, 1996. s. 552.

Uherskohradištsko, jež jsem do své analýzy nezahrnula. Rozhodla jsem se proto, že jednoho zástupce za týdeník jsem si již vybrala. Dala jsem přednost *Dobrému dnu s Kurýrem*, protože mám k němu bližší vazbu a co se týče kulturní rubriky, byl zajímavější a nasycenější.

V rámci *Slováckého deníku* jsem se rozhodla svůj výběr konkretizovat pouze na přílohu *Slovácké noviny*, která se hlouběji věnuje zpravodajství a publicistice na Slovácku.

Teoretickou část zahajuji stručným uvedením do oblasti Slovácka, jelikož považuji za nezbytné tento region vymezit. Dále krátce představuji daná periodika. Věnovala jsem prostor jejich historii a vývoji, důležitým mezníkům, vydavatelům a také popisuji podobu tiskovin (obsah, rubriky, cenu výtisku a mimořádné přílohy, atd.). Než jsem se dostala k samotnému výzkumu, považovala jsem za důležité věnovat prostor také charakteristice novinářských žánrů.

Určila jsem si za cíl kompletně zachytit a také vyhodnotit kulturní sekce zvolených tiskovin a zjistit, jak velký prostor se v jednotlivých tiskovinách kultuře dostává, konkrétně jaké zastoupení se dostává jednotlivým druhům umění a žánrům sdělení. Považuji za podstatné představit i vývojové trendy a jednotlivé změny, jimiž kulturní rubriky prošly. Zároveň chci poukázat na regionální oddálení od správné stylistiky textových vzorců, jež se redaktoři těchto periodik dopouštějí.

Co se týče jednotlivých zkoumaných článků, zaznamenávala jsem několik položek. Jednak tedy přiřazení k určitému druhu umění, dále pak bližší geografické zaměření, ke kterému místu se článek vztahuje, pro určení lokality s největším redakčním zájmem. Vytyčila jsem i bod, zaměřující se na autora textu, a také důležitou položku, čímž byl užitý novinový žánr. A právě tento parametr byl pro mne největším úskalím celé práce. Jednotlivé redakce totiž nedodržují přesné definice textových vzorců, jež jsou publikovány stylisty. Z toho důvodu jsem se rozhodla pro kapitulu „Stylistické odchylky“, kde se problematikou zabývám přímo na uvedených příkladech z analyzovaných periodik. Taktéž bylo součástí výzkumu srovnání tiskovin na základě jedné společné události, čímž je celorepublikově známá Jízda králů.

2 STAV PRAMENŮ A LITERATURY

Podle dostupných zdrojů nebylo zvolené téma doposud rozebíráno žádnou publikací. Obdobný způsob analýzy byl proveden v několika bakalářských pracích, např. *Obraz kultury v celostátních novinách na přelomu milénia* Veroniky Vaškové², *Obraz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002* Petry Starečkové³ a *Obraz kultury v celostátních denících v letech 1990 a 1991* Kateřiny Vojkůvkové.⁴

Historii a charakteristiku jednotlivých tiskovin jsem čerpala především z rozhovorů s šéfredaktory a významnými osobnostmi, jež mají nějakou vazbu na téma mé práce. Konkrétně se jednalo o PaedDr. Jiřího Jílka, jež pracoval jako šéfredaktor ve *Slovácké Jiskře* a následně *Slováckém Deníku*. Určité období také strávil na tomtéž postu i v časopise *Malovaný kraj*. Podrobnou historii o týdeníku *Dobry den s Kurýrem* jsem získala od šéfredaktora Pavla Pašky. Veškerá získaná fakta a historické souvislosti z rozhovorů jsou momentálně jediným dostupným zdrojem informací zmíněných periodik.

Doplňující informace, zejména v části věnované vydavatelům tiskovin, jsem čerpala z internetových zdrojů, jejichž přehled je uveden v seznamu pramenů.

Podklady pro základní informace o novinářských žánrech jsem hledala v publikaci Miroslava Dočkala *Novinářské žánry, část 1* a *Novinářské žánry, část 2*⁵, avšak nejpřínosnějším zdrojem v této oblasti byly dle mého názoru publikace Viktora Jílka *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*⁶ a Evy Minářové *Stylistika pro žurnalisty*.⁷

² VAŠKOVÁ, Veronika: *Obraz kultury v celostátních novinách na přelomu milénia*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Olomouc 2013.

³ STAREČKOVÁ, Petra: *Obraz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého. Filozofická fakulta. Olomouc 2013.

⁴ VOJKŮVKOVÁ, Kateřina: *Obraz kultury v celostátních denících v letech 1990 a 1991*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Olomouc 2014.

⁵ DOČKAL, Miroslav: *Novinářské žánry*. 1.vyd. Praha, 1973; DOČKAL, Miroslav: *Novinářské žánry*. 2.vyd. Praha, 1974.

⁶ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009.

⁷ MINÁŘOVÁ, Eva: *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, 2011.

Dále jsem vycházela z knihy Barbory Osvaldové a Jana Halady *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*,⁸ a Jana Vičara *Hudební kritika a popularizace hudby*.⁹

Primárními a nejpodstatnějšími zdroji informací této práce se stala především samotná periodika, tedy *Slovácký deník*, *Dobry den s Kurýrem* a *Malovaný kraj*, vydané v letech 2012, 2013 a 2014. Archivní čísla periodik jsem si zapůjčila přímo v sídle některých redakcí, také ve Slovákém muzeu a v knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti.

⁸ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora: *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha, 2002.

⁹ VIČAR, Jan: *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha, 1997.

3 REGION SLOVÁCKO¹⁰

Slovácko, zastarale také moravské Slovensko, je etnografická oblast ležící na jihovýchodě Moravy. Tato oblast je bohatá na kulturní tradice a zvyky, jež jsou typické pro jednotlivé části území, stejně jako lidová architektura. Neméně známé jsou i události, jako jsou hody s právem, fašanky, jízda králů, slovácké slavnosti, a další.

Obrázek č. 1: Etnografická mapa Slovácka

Geograficky Slovácko odděluje od Brněnska a Hané Ždánský les a Strážovská pahorkatina. Na severozápadě jej uzavírá chřibská vrchovina a na severu a severovýchodě tvoří přírodní hranici pohoří Javorníky. Východ je ohraničen od Vlárského průsmyku až ke Strážnici v podobě Bílých Karpat s vrcholy Lopeníkem a Velkou Javořinou. Středem oblasti protéká řeka Olšava a Morava s přítoky Kyjovkou a Dyjí. Svoji polohou zaujímá území dnešních okresů Uherské Hradiště, Hodonín, Břeclav a zasahuje i do Zlína.

Z etnografického hlediska je území Slovácka rozděleno na specifické subregiony, jejichž hlavním rozlišovacím znakem je podoba kroje (mimo jiné i nářečí a zvyky). Jde o Dolňácko (uherskohradištské a uherskobrodské), v oblasti Bílých Karpat Hornácko a moravské Kopanice, luhačovické Zálesí, hanácké Slovácko a Podluží, které se nachází v nejjihnější části.

¹⁰ DVOULETÝ, Michal, FROLEC, Ivo, HABARTOVÁ, Romana, KONDROVÁ, Marta, PAŠKA, Pavel, TARCALOVÁ, Ludmila, TYMROVÁ, Iva: Na Paletě krojů. Zlín, 2010, s. 334.

4 HISTORIE A STRUKTURA TISKOVIN

4.1 Slovácký deník

4.1.1 Historie

Úplný počátek *Slováckého deníku* je spjat s novinami *Moravská Slovač*, jež vlastnil Josef Stancl. Tento nestranný politický týdeník v Uherském Hradišti vznikl sdružením inteligence v době přípravy otevření místního gymnázia v září 1884.¹¹ Stancl je v červenci roku 1889 přejmenoval na *Slovácké noviny*. List vycházel do roku 1940, patřil mezi hlavní moravské politické noviny.¹²

Se *Slováckými novinami* byly spojeny významné osobnosti, například Jan Janča, jež proslul jako novinář ve Vídni, také sběratel František Kretz, jenž věnoval své sbírky na vznik prvního muzea v roce 1914, dnešní Slovácké muzeum. V 90. letech byl přispěvatelem *Slováckých novin* a v roce 1895 se stal po Josefu Stanclovi majitelem novin. Další významnou osobností byl Josef Klvaňa, národopisec, tvůrce klasifikace slováckých krojů a ředitel gymnázia v Kyjově, a také Joža Úprka, významný malíř, kterého proslavil a zviditelnil právě tento list. Tato skupina publicistů zajistila novinám velice dobrý kulturní profil.¹³

Po Františku Kretzovi vlastnila *Slovácké noviny* skupina Lidové strany, čímž nabýly noviny lidového charakteru. V roce 1940 bylo periodikum zakázáno Němci a zanikly.¹⁴

Po válce již k obnově *Slováckých novin* nedošlo. Jako první takové noviny byly koncem 40. let tzv. „žňové zpravodaje“, na Uherskohradištsku vycházel od roku 1950 list *Jiskra okresu uherskohradištského*, z něhož vznikl v roce 1959 týdeník *Slovácká jiskra*. Ta navázala a pokračovala v tradici *Slováckých novin*.¹⁵

¹¹ KUBÍČEK, Jaromír: *Dějiny žurnalistiky na Moravě*. Brno, 2013, s. 100.

¹² Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

¹³ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

¹⁴ Řízení tisku si pro sebe vyhradila okupační německá správa. V roce 1940 byli vydavatelé a šéfredaktoři českého tisku svoláni na poradou dozorčími nad médii z Úřadu říšského protektora. Bylo přikázáno, že se musí celý český tisk podrobit velkoněmecké myšlence a sloužit nacistické ideologii. KUBÍČEK, Jaromír: *Dějiny žurnalistiky na Moravě*. Brno, 2013, s. 163.

Mezi lety 1939 a 1945 bylo zastaveno asi 1887 titulů českého tisku. JÍLEK, Viktor: *Dějiny české žurnalistiky od svého počátku do roku 1945*. Olomouc, 2001, s. 26.

¹⁵ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

Slovácká jiskra vycházela až do období sametové revoluce, tedy do roku 1989. Kulturně nejzajímavějším obdobím byla 60. léta a konec 70. let, kdy v redakci působil například básník Zdeněk Černý a kolektiv lidí, jež měli odvalu publikovat texty proti politické situaci. V této době vedl týdeník Josef Leták. Po něm se stal roku 1978 šéfredaktorem Jiří Jilík, který působil ve *Slovácké Jiskře* až do roku 1985. Díky němu dostala v týdeníku velký prostor kultura. Psal články zaměřené na folklor a historii regionu. Ten však později odešel do časopisu *Malovaný kraj*.¹⁶

Slováckou jiskru vlastnila komunistická strana Československa až do roku 1990, byla finančně podporovaná okresním národním výborem, avšak vedená výborem strany. Ten určoval, o čem se tehdy v týdeníku psalo, jak vypadala jeho struktura, kdo směl být v redakci, atd. Éra listu zanikla, když se jej výbor strany rozhodl prodat. Došlo k privatizaci a na týdeník byl vyhlášen konkurz, ve kterém zvítězila uherskohradištská firma T. I. C. UH, a.s.¹⁷

Jelikož název *Slovácká jiskra* v sobě nesl dech komunismu¹⁸, byl týdeník přejmenován zpět na *Slovácké noviny*, které se hlásily k původní tradici. V této idey se zasloužil i opětovný šéfredaktor Jiří Jilík, který se do týdeníku vrátil roku 1995. Šlo o dobu velkého rozkvětu *Slováckých novin*, jejich zpravodajství zasahovalo až na Zlínsko a Hornácko, a v kulturních tématech byly velmi rozmanité. Také redakce se rozrostla a noviny mohly mít redaktory i z jiných částí regionu.

Od roku 2001 začala na českém mediálním trhu působit německá firma Vltava-Labe-Press, a.s. (dále jen VLP), která postupně skoupila všechny okresní noviny, tedy i firma TIC prodala své *Slovácké noviny*. Skupina VLP propojila všechny regionální noviny, změnila jejich periodicitu na deníky s centrální redakcí v Praze. Změnou vlastníků došlo i ke změně jména. Noviny byly přejmenovány na *Slovácký deník*, jehož první číslo vyšlo roku 2006. Stal se především nosičem inzerce, šéfredaktoři byli omezeni v rozvoji a kreativě své práce. Z regionálního tisku začal ubývat prostor pro subjektivní tvorbu, staly se novinami spíše zpravodajskými.

¹⁶ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

¹⁷ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

¹⁸ Po válce hráli ve vládě vedoucí roli KSČ. V roce 1948 prosadila komunistická strana sloučení Československé sociální demokracie, byl zastaven veškerý sociálnědemokratický tisk. Noviny vydávané v regionálních centrech nabývaly charakter krajinských listů, jelikož byly redigovány více z hlediska potřeb kraje. KUBÍČEK, Jaroslav: *Dějiny žurnalistiky na Moravě*. Brno, 2013, s. 173-181.

Prvním šéfredaktorem *Slováckého deníku* byl Jiří Jilík, poté roku 2002 nastoupil na jeho post Martin Nevyjel a po něm byl zvolen Pavel Bohun, který je ve vedení doposud.¹⁹

4.1.2 Struktura deníku

Slovácký deník jsou regionální krajské noviny přinášející čtenářům každodenní zpravodajství.

Je tisknut na novinový papír ve velikosti A3. Počet stran listu se během let i vydávaných dnů lišil; obvykle se deník pohybuje v rozmezí 20-24 stran. Tento počet však navyšují přidané přílohy (většinou šestistranné), např. životní styl, moje peníze, čtení na víkend, čtení na léto a další.

Na titulní straně dominuje název listu v modrém poli. Pod ním většinou naleznou čtenáři upoutávky na témata či konkrétní články uvnitř. Často se vedle názvu vyskytují zavěšené „uší“ v podobě inzerce. Po pravé straně bývá editorial nazvaný buď jako „Dobrý den, Slovácko“, nebo „Dobrá zpráva“. Na titulní straně ani nechybí otvírací fotografie, tzv. otvírák, jež láká čtenáře na nejzávažnější a nejzajímavější dění, které tento seriózní deník přináší. V první části sešitu se nachází zpravodajství a publicistika ze Slovácka a Zlínského kraje. V druhé části následuje rubrika „události“, která se zabývá děním z celé České republiky (nejvíce z Prahy), ekonomikou, zahraničními zprávami, kulturou a sportem. Nechybí zde celoplošná a řádková inzerce, televizní program, kulturní servis i sekce pro zábavu. Během roku se zde nachází i soutěže, například „Dítě slováckých novin“, „Kočka deníku“, „Nejpohlednější stárkovský pár“, „Svatební pár Deníku“, atd., jejichž hlavní úlohou je zvýšení prodejnosti novin.

Slovácký deník stojí v současnosti 15 Kč.²⁰ Vychází každý pracovní den a jedno číslo o víkendu. Ve středu a v pátek je spolu s listem publikována příloha. *Slovácký deník* je jako jeden z mála Deníků, který si tuto pravidelnou přílohu udržuje. Jedná se o *Slovácké noviny*. Obsahují 8-12 stran ve formátu A3 (avšak v roce 2014 zmenšili střeďeční vydání na formát A4). Titulní strana se podobá deníku, ovšem s názvem *Slovácké noviny*. Na první pohled zaujme čtenáře dominantní velká fotografie nebo více snímků najednou. Obsah je složen ze zpravodajství i publicistiky slováckých převážně kulturních událostí.

¹⁹ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015.

²⁰ Informace o prodejnosti novin mi nebyly poskytnuty.

Středeční příloha začíná zpravodajstvím zaměřeným na Slovácko obecně, dále se zabývá děním na Uherskobrodsku, a to v příznačně pojmenované rubrice „Kukátko z Uherskobrodsku“. Poslední strana patřila „Folklorním ozvěnám Miroslava Potyky“, avšak ta byla v roce 2014 zrušena. Místo ní se nejčastěji v závěru vyskytuje rubrika sportu. Uprostřed přílohy se nachází rozhovor nazvaný „Lidé ze Slovácka-bez vytáček a na rovinu“. Nechybí zde ani pravidelné sekce jako „okénko klubu kultury“, jež většinou zve ke kulturním událostem a také program s kulturním servisem. Později byla do přílohy přidána stránka zaměřená na právě narozené děti z porodnice v Uherském Hradišti. Středeční vydání se více specifikuje na kulturní dění.

Páteční sešit je oproti první jmenované příloze spíše orientován na zpravodajství, první stránky listu jsou věnovány zprávám z vesnic, měst a černé kronice. Také se zde často vyskytují rozhovory či komentáře politiků a osobností z různých oblastí působnosti. Prostřední část je zaměřena spíše na zábavu a oddych pro čtenáře, šlo o křížovky, rubriku „Taková jsme tenkrát byli“, která obsahuje dobové fotografie. Dále se v pátečním listu vyskytují soutěže, články z kultury a inzerce. Na závěr patří jedna celá strana Slováckému divadlu, kulturnímu servisu a sportu Slovácka.

4.1.3 *Vydavatel*

Slovácký deník vydává akciová společnost Vltava-Labe-Press (VLP), která působí na trhu od roku 1991. V České republice sdružuje 71 regionálních Deníků a 23 regionálních týdeníků, jež jsou součástí novin. Skupina VLP nemá v zájmu pouze vydávání regionálních titulů, je také vlastníkem společnosti Astrosat, jež vydává časopis TV Magazín, Glanc, Gurmet či Magazín Šíp. Zároveň vlastní polygrafickou firmu Novotisk a firmy Česká distribuční a První novinová společnost.²¹

Majitelem VLP je od roku 2015 střeoevropská investiční skupina Penta. Byla založena v roce 1994. Působí zejména ve zdravotnictví, finančních službách, maloobchodu, výrobě a realitním developmentu. Její portfoliové společnosti zaměstnávají více než 35 tisíc lidí, skupina vlastní aktiva v hodnotě 6,7 miliardy eur. V současnosti je Penta mezinárodní

²¹ Společnost Vltava-Labe-Press, online z: <http://www.vlp.cz>, citováno ke dni 5. 2. 2016.

skupinou s investicemi na více než deseti zemích Evropy, má své zastoupení i v Praze, Bratislavě, Varšavě a Mnichově.²²

4.2 Dobrý den s Kurýrem

„Začínáte týden s námi.“²³

*4.2.1 Historie*²⁴

Týdeník *Dobrý den s Kurýrem* vznikl šest let po revoluci, tedy v roce 1995, tehdy pod názvem *Dobrý den, Slovácko*. V této době existovalo na mediálním trhu v okrese Uherské Hradiště množství deníků, avšak týdeník pouze jeden, a to *Slovácká Jiskra*, jež má více jak stoletou historii.

Dobrý den, Slovácko založili spolumajitelé Machálek a Michek²⁵, jež vystupovali pod názvem Studio M, jako regionální a konkurenční týdeník zmiňované *Slovácké Jiskry*. První šéfredaktorkou se stala Marcela Miškeříková a pod jejím vedením vyšlo 7. února 1995 nulté číslo týdeníku. Redakce začínala na adrese Dvořákova 1210 v Uherském Hradišti, pracoval zde jediný oficiální redaktor, jenž byl zároveň i šéfredaktorem a k ruce měl tři externí redaktory - dopisovatele. Tisklo se ve zlínské tiskárně.

První známkou odlišení od konkurenčního týdeníku bylo vnesení tématu rockové hudby do rubriky Osmička v roce 1996. Doposud se psalo převážně jen o folkloru, již je tolik typický slovácké oblasti. V této době ještě kulturní redakce neexistovala, tuto sekci zaštiťovali pouze dopisovatelé.

S vybudováním jména týdeníku se redakce rozšířila, přestěhovala se do větších prostor na adresu Na Morávce 605 v Uherském Hradišti, kde měli majitelé, redaktori, grafici i inzerenti vlastní prostory k práci. Zároveň vznikly oddělené redakce pro kulturu, sport i inzerci. Kvůli nevráživosti mezi okresy Uherské Hradiště a Uherský Brod byl vyčleněn redaktor zvlášť pro Uherskohradišťsko, z čehož vznikla i stejnojmenná zpravodajská rubrika, a externí redaktor

²² Společnost Penta, online z: <http://www.penta.cz>, citováno ke dni 5. 2. 2016.

²³ Motto na propagačních materiálech týdeníku *Dobrý den s Kurýrem*.

²⁴ Celý následující text je vytvořen z rozhovoru s Pavlem Paškou.

²⁵ Jména se nepodařilo dohledat.

pro Uherskobrodsko, pro nějž byla později zřízena kancelář přímo v Uherském brodě. Oběma okresům byl v periodiku vyhraněn prostor pro jejich zpravodajství. Změnila se také doba vydávání z úterního na pondělní vydání.

Po Marcele Miškeříkové se stal šéfredaktorem Vojtěch Johaník. Na podzim 1999 se majitelé rozhodli vydávat dvakrát týdně, k pondělnímu vydání přidali ještě páteční. To se však časem neprojevovalo jako výnosné.

V této době vycházel již tři roky zpravodaj *Velkomoravský kurýr*, jež podporoval kandidaturu Iva Valenty, majitele holdingu Synot. Ze zpravodaje rychle přešel k týdeníku vydávaného v úterý. Kvůli finančním komplikacím v týdeníku *Dobry den, Slovácko* a vztahům mezi majiteli holdingu Synot a týdeníkem, odkoupil Ivo Valenta *Dobry den, Slovácko* s tím, že převzal veškeré pohledávky i s novinami a značkou. Došlo tedy ke spojení *Velkomoravského kurýru* a *Dobrého dne, Slovácko*.

V květnu roku 2000 vyšlo první společné číslo týdeníku, jež se měl původně jmenovat *Dobry den Slovácko*, avšak nový majitel se rozhodl pro *Dobry den s Kurýrem*, jelikož slovo „kurýr“ bylo použito v jeho původních novinách. Odtud vzešel název *Dobry den s Kurýrem*, jenž existuje do nynějška. Ze dvou redakcí se stala jedna s šéfredaktorkou Pavlínou Křemolovou, která původně vedla *Velkomoravský kurýr*. Tu pak ještě vystřídal Michal Dvouletý a poté Pavel Paška, jenž je šéfredaktorem dodnes.

Na začátku září roku 2001 byla zprovozněna i internetová verze týdeníku *Dobry den s Kurýrem* pod webovou stránkou www.idobryden.cz

4.2.2 Struktura týdeníku

Dobry den s Kurýrem je týdeník postavený na regionálním zpravodajství a publicistice.

První vydání mělo šestnáct stran o velikosti A3, šlo o zpravodajství z regionu, slovácké vtípy, sport, kulturní okénko, ankety například se sexuologem, aj.

Na podzim 1999 se majitelé rozhodli vydávat dvakrát týdně, kromě klasického pondělního vydání navíc ještě páteční. Jednalo se o vydání tzv. Víkend, zaměřené na víkendové dění. Obsahovalo pozvánky, volnočasové čtení, mělo značně posílenou kulturní a čtecí složku. Šlo o list s 24 stranami a formátem A4.

V roce 2000 získaly noviny stálou tvář (již popisují níže) a od té doby se měnily jen nepatrně. Jedním z pokusů bylo v roce 2007 přiřadit ke stálému zpravodajství z Uherskohradištska a Uherskobrodsko také zprávy z Veselska a Hornácka, což se časem neprokázalo jako účelné a výhodné.

Začínal s prodejem na počtu 6000 výtisků za týden, nejvýše se dostal téměř k 13000 a v současné době jich distribuuje bezmála 10000.

Dobrý den s Kurýrem je tisknut na novinový papír velikosti A3. Na titulní straně upoutá čtenáře dominantní zelený název novin. Pod ním se nacházejí upoutávky, odkazující na články uvnitř týdeníku. Texty umístěné na titulní straně jsou považovány v daném týdnu za nejzávažnější a nejatraktivnější. Také nikdy nechybí uprostřed titulní strany otvírací fotografie, tzv. otvírák. Týdeník patří mezi seriózní noviny, čemuž odpovídá výběr témat a jejich zpracování. První sešit obsahuje dominantně zpravodajství ze Slovácka, které rozdělují na zprávy ze slováckých měst, ze slováckých obcí a krimi. Další strany se věnují tématu Dobrého dne, inzerci, volnočasovému čtení, straně „Pro zábavu“ a kultuře s kulturním servisem.

Slovácký sport je dominantní částí druhého šestnáctistránkového sešitu. Během patnácti let si sportovní redaktoři vybudovali tematickou podobu novin, kde se zaměřují především na regionální sport, jako je fotbal, hokej, házená, ale také menšinové sporty, což tvoří dohromady tři strany. Na jaro a podzim vydávají ucelenou přílohu okresního fotbalu, kde detailně popisují víkendové dění v krajských a okresních fotbalových soutěžích od mužů přes dorost až po žáky.

Druhou část téhož sešitu tvoří společenské zpravodajství o víkendovém dění na Slovácku. Mezi nejčastější témata patří tradiční hody s právem, fašanky, hudební a divadelní akce, košty vín a slivovice, plesová sezóna. Součástí druhého sešitu je i tzv. reality show. Jde o soutěže na podporu prodeje týdeníku, mezi něž patří „Babička“, „Tvář Dobrého Dne“, „Hvězda slováckého folkloru“, „Školka snů“, „Mazlíček“, aj.

Dobrý den s Kurýrem v současnosti vychází každé pondělí, stojí 13 Kč, pro předplatitele je cena za výtisk 11 Kč.

Přílohy, jež byly součástí týdeníku:²⁶

Živnostník

Dny lidí dobré vůle

Slovácké slavnosti vína a otevřených památek

Letní filmová škola (dříve přílohou, v současné době z finančních důvodů jako součást týdeníku)

Lihové noviny (vycházejí na Nový rok a na začátku letních prázdnin)

4.2.3 Vydavatel

Akciová společnost Dobrý den s Kurýrem je českým nezávislým vydavatelem, který vydává stejnojmenný regionální týdeník. Společnost byla založena 4. srpna 1999. Titul *Dobrý den s Kurýrem* založila na tradici regionálních týdeníků *Velkomoravský kurýr* a *Dobrý den, Slovácko*.

Kromě toho se zabývá i poskytováním služeb v oblasti marketingové komunikace. Jediným vlastníkem od počátku společnosti je SYNOT W, a.s. Je to nejstarší společnost v České republice, jež vznikla v roce 1991. Její hlavní náplní je distribuce loterijních zařízení, tedy výherních hracích přístrojů, videoloterijních terminálů a dalších herních zařízení. Patří do skupiny SYNOT, stejně jako například společnost SYNOT TIP, SYNOT LOTTO, SYNOT ITC a další, která se věnují několika odvětvím ve 12 zemích světa.²⁷

4.3 Malovaný kraj

Populárně-vědný časopis

4.3.1 Historie

Malovaný kraj byl založen roku 1945 jako projekt hlavního iniciátora Františka Mikuleckého a skupiny lidí kolem něj. První číslo bylo vydáno družstvem Slovácká edice v

²⁶ Jedná se o speciální přílohy, které jsou do listu vloženy, avšak nejsou součástí obsahu listu.

²⁷ Společnost Synot, online z: <http://www.synot.cz/doc/dobry-den-s-kuryrem-as>, citováno ke dni 5. 2. 2016.

srpnu roku 1946 v Břeclavi. I když je časopis zaměřen zejména na slovácký region, vydáván byl mimo tuto oblast, protože jeho autor pracoval v břeclavském okresním kulturním středisku.²⁸

V roce 1950 byly z důvodu nedostatku papíru rušeny regionální časopisy v celé republice a tato restrikce periodického tisku postihla i *Malovaný kraj*, který na své znovuvydávání čekal devatenáct let.²⁹ V té době, tedy v roce 1969, jej začalo vydávat okresní kulturní středisko v Břeclavi, kterému se podařilo udržet časopis v chodu do roku 1989 – tehdy byl časopis finančně dotovaný státem. Od té doby vychází nepřetržitě až doposud.

Velkou krizi v podobě ztráty značné části odběratelů prodělal časopis v době, kdy došlo k odtržení Slovenska od České republiky.

Jakmile zanikla okresní kulturní střediska, rozhodl se zachránit *Malovaný kraj* Jaroslav Kovařík. Zahájil projekt výstavby firmy Moraviapress a.s., což byla tiskárna v Břeclavi. Díky tomuto projektu byli schopni zaštitit a podpořit časopis, aby mohl být i nadále vydáván. Jelikož již na jeho chod nepřispíval stát, byla finanční situace složitá. Firma Moraviapress a.s. se vzdala postu vlastníka kvůli nevýdělečné činnosti, proto se časopisu ujala Eva Kovaříková spolu s Vojtěchem Urbančíkem. V roce 2005 založili občanské sdružení tvořené dosavadní redakcí, jež se od roku 2006 stará o *Malovaný kraj* do nynějška.

Rozhodujícím orgánem časopisu je redakční rada. V ní již dříve působila řada osobností, např. spisovatel Jiří Uher, malířka Olga Vlasáková, primáš cimbálové muziky Břeclavan Josef Kobzík, Josef Horčíčka a další významní zástupci z oblasti archeologie, výtvarného umění a historie ze Slovácka. Redakční rada se schází pokaždé jednou do roka.

4.3.2 Struktura časopisu

Časopis vznikl jako měsíčník, od 90. let došlo ke změně periodicity a z úsporných důvodů se z něj stal dvouměsíčník. Důvodem byl zejména přechod k barevným fotografiím a barevné obálce. *Malovaný kraj* neměl nikdy mnoho odběratelů, začínal na 3 000 a v současné době jich je kolem 1200.

Za Františka Mikuleckého byl zaměřený pouze na Slovácko, dnes jde spíše o vlastivědný věstník plný historie a monografií, jelikož jej píše především dopisovatelé z řad odborníků, ale

²⁸ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, 10. 12. 2015.

²⁹ O časopise *Malovaný kraj*, online z: <http://www.malovanykraj.cz/časopis>, citováno ke dni 9. 2. 2016.

i laiků, zajímajících se o tradice svého domova. Z finančních důvodů se časopisu nepodařilo dosáhnout dřívější kvality a prestiže. Změnila se koncepce, nemůže si dovolit redaktory, kteří by objížděli Slovácko a zaměřili se na proměny aktuálních kulturních záležitostí.³⁰

Malovaný kraj je nyní nekomerční dvouměsíčník tisknutý ve velikosti A4 na LWC papíru³¹, na dvaatřiceti stranách popisuje národopis a vlastivědu Slovácka. Čtenář zde však nalezne také články o zajímavých osobnostech, lidových muzikách, památkách, výtvarném umění, architektuře, přírodě a knihách majících vztah ke slováckému regionu.³²

Vychází tedy šestkrát ročně a kromě 32 stran rozsáhlého obsahu obsahuje ještě 4 strany obálky. Je celobarevný, jedno číslo stojí 45 Kč a celoroční předplatné pak vyjde na 270 Kč. Jde o vysoce dotovaný časopis, finanční podpory se mu dostává z krajských a městských institucí, mikroregionů a sponzorů ze soukromých firem.

4.3.3 Vydavatel

Od počátku roku 2006 je vydavatelem časopisu *Malovaný kraj* občanské sdružení Malovaný kraj.

Hlavní iniciátorkou obnovy vydávání časopisu, po jeho odmlce, kdy jej zrušil tehdejší vydavatel firma Moravia press a.s., byla redaktorka Eva Kovaříková. Spolu s Vojtěchem Urbančíkem začali shánět prostředky pro produkci *Malovaného kraje*. Vzniklo tak občanské sdružení, jehož náplní je zejména propagace národopisného a vlastivědného časopisu *Malovaný kraj*. Mezi další cíle patří udržení tradiční lidové kultury, podpora výchovy a vzdělávání, osvětová činnost, podpora ochrany přírody a krajiny, zachování svědectví o životě předků, spolupráce s příhraničními regiony a upevňování regionálního povědomí. Nejvyšším orgánem občanského sdružení je valná hromada, která je svolávána předsedkyní jednou ročně.³³

³⁰ Rozhovor s Jiřím Jilíkem, 10. 12. 2015.

³¹ LWC papír – Light Weight Coated – jedná se o lehce natíraný. v základním členění patří mezi papíry dřevité. Inovace LWC papíru, online z: http://www.svettisku.cz/buxus/generate_page.php?page_id=1967&buxus_svettisku=f3f3, citováno ke dni 12. 4. 2016.

³² O časopise Malovaný kraj, online z: <http://www.malovanykraj.cz/časopis>, citováno ke dni 9. 2. 2016.

³³ O časopise Malovaný kraj, online z: <http://www.malovanykraj.cz/časopis>, citováno ke dni 9. 2. 2016

5 ANALÝZA PERIODIK

Články z daných periodik jsem roztrídila do sedmi kategorií podle druhu umění. Vybrala jsem položky výtvarné umění, film, literatura, hudba nonartificiální (populární) a artificioální (vážná), tanec, divadlo a folklor. Jelikož některé články byly zaměřeny na více druhů umění současně (jako např. multižánrové festivaly) nebo se týkaly kultury pouze obecně (zprávy o kulturních grantech) či nezapadaly do žádné ze zvolených kategorií (např. články o módě, gastronomii, akcích ke Dni dětí, karnevalech a dalších spolkových činnostech), vytvořila jsem ještě složku „ostatní“, kam jsem řadila tyto divergentní, přesto kulturní články.

Kategorie výtvarného umění v sobě zahrnuje tyto položky: malba, sochařství, fotografie a architektura. Ke sjednocení jsem se rozhodla, protože v tiskovinách měly jednotlivé body malé zastoupení.

Co se týče filmu, zde nebylo nutné další rozdělování. Tato oblast obsahuje pozvánky na filmy ze slováckých kin, reportáže z filmového festivalu Letní filmová škola a zprávy z filmového dění.

Také literatura nepotřebovala další členění. V této kategorii se nacházejí pozvánky, zprávy a reportáže především z dění okolo knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana. Kromě výše uvedené se zde objevují výzvy čtenářům k připravovaným publikacím.

Texty z oblasti hudby jsem rozdělila do dvou podkategorií. A to hudba artificioální, kam jsem zaznamenávala veškeré články týkající se vážné hudby. Šlo pouze o pozvánky, zprávy či reportáže z koncertů různých orchestrálních těles a operních představení. Kupodivu se zde nevyskytla ani jedna recenze. Tato skupina měla v regionálním tisku na Slovácku velmi malé zastoupení. Opakem však byla kategorie nonartificioální hudba, tedy populární. Jednalo se o články zaměřující se na hudební žánry, jako je pop, rock, jazz, folk, country i blues, které se v tiskovinách (zejména ve *Slováckých novinách* a *Dobrému dnu s Kurýrem*) vyskytovaly velmi často.

Oblast tance zahrnovala články o klasických tanečních vystoupeních různých jednotlivců nebo uskupení, ať už žáků z umělecké školy či profesionálních tanečnicků, a také texty týkající se plesů na Slovácku. Jednalo-li se o reportáže z plesů klasických, reprezentačních, bez zaměření (např. krojový ples, maškarní ples, atd.), zahrnula jsem je do oblasti tance.

Do kategorie divadla jsem řadila všechny články zaměřené především na Slovácké divadlo³⁴, ale také pozvánky a reportáže z představení ochotnických divadelních spolků. Vyskytovaly se zde i recenze k vybraným inscenacím Slováckého divadla, avšak v malém počtu. Tato složka je poměrně dosti obsáhlá, jelikož obyvatelé Slovácka jsou ve velké přízni s divadelním uměním.³⁵

V neposlední řadě zmiňuji oblast folklorní,³⁶ která je Slovácké oblasti tolik typická. Co do počtu článků šlo o nejpočetnější složku, obsahovala téměř všechny užité novinové žánry. Jednalo se například o vystoupení různých folklorních souborů, pěveckých sborů, cimbálových muzik, reportáže z folklorních akcí jako jsou slovácké hody s právem, Jízda králů, Slovácké slavnosti vína, jarmarky, fašanky³⁷, košty vín a mnoho dalších. Do této kategorie jsem zahrнула i tradiční dechovou hudbu. Jde o zábavnou formu, která se dodnes využívá při zábavách, plesech, pohřbech, a dalších.³⁸ Jelikož na Slovácku často doprovází folklorní události, považovala jsem toto určení za nejvhodnější.

³⁴ Slovácké divadlo v Uherském Hradišti bylo založeno roku 1945, svou činnost zahájilo hrou Gabrielly Preissové „Její pastorkyňa“. Od roku 1978 byla k divadlu připojena i Malá scéna, která funguje doposud v klubovém prostoru hereckého domu na Mariánském náměstí. Současným ředitelem je Michal Zetel. Z žánrů hrají pouze činohru a muzikál.

O Slováckém divadle, online z: <http://www.slovackedivadlo.cz/slovacke-divadlo>, citováno ke dni 30. 4. 2016.

³⁵ Slovácké divadlo v Uherském Hradišti bojovalo v sezoně 2015/2016 o zápis do knihy rekordů v počtu předplatitelů, jelikož již popáté mělo prodaných více jak osm tisíc předplatných. I přesto, že působí jako profesionální soubor v nejmenším ze všech měst České republiky, v nichž taková divadla působí, drží se na vrcholu celostátního činoherního žebříčku.

Rekord v počtu předplatitelů, online z: <http://www.slovackedivadlo.cz/novinka/rekord-vysel-slovacke-divadlo-je-jednosouborovym-divadlem-nejvetsim-poctem-predplatitelu-rep>, citováno ke dni 29. 3. 2016.

³⁶ Termín folklor pochází z angličtiny (folklore) a vznikl spojením germánského „folk“ (lid) a staroanglického výrazu „lore“ (nauka, vědění). Dnešní terminologie zahrnuje pod pojem folklor lidové projevy hudební, taneční, slovesné a dramatické a jsou předmětem vědecké disciplíny folkloristiky. Hudební folklor jako specifickou oblast folkloru tvoří písně lidové, instrumentální hudba a tanec. PECHÁČEK, Stanislav: *Lidová píseň a sborová tvorba*. Praha, 2011, s. 123-124.

³⁷ Fašank je „moravská verze“ českého masopustu. Jedná se o dobu od tří králů po Popeleční středu. Nejveselejší bývají poslední dny fašanku, spojené s oslavami a hodováním. Lidé přestrojení za tradiční maskary procházejí vesnicí, zpívají fašankové písně a lidé jim nabízejí pohoštění. Celá událost vyvrcholí večerní zábavou většinou s pochováváním basy.

Fašank, online z: http://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/masopust/_zobraz=masopust---zvyky-a-tradice, citováno ke dni 30. 4. 2016.

³⁸ KOUKAL, Milan: *Dechovka: historie a současnost naší dechové hudby*. Praha, 2007, s. 11.

5.1 Novinářské žánry

Roztříděné texty podle druhu umění jsem dále zařazovala do tabulky (viz příloha č. 1), jež obsahovala položky ročník, číslo vydání, název článku, druh umění, novinářský žánr, autor textu a oblast. Zde jsem se setkala s problematikou novinového žánru.

Na úvod se zmíním a vysvětlím pojem žánru, jehož definice je však velmi složitá. Slovo žánr pochází z francouzského „genre“, což v překladu znamená druh či způsob, zaměření. „*Obecně žánr znamená souhrnné označení pro takové skupiny děl či projevů, které se vyznačují společnými znaky, a to zejména kompozičními, tematickými a formovými, případně jejich kombinacemi. Jde tedy o jakýsi historicky vzniklý (a proměnlivý) model v povědomí autora i vnímatele díla.*“³⁹ Významu se věnoval již F. X. Šalda, který označil žánr za „vymezený a popsáný útvar“.⁴⁰ „*Termín žánr není poplatný pouze slovesnému dílu, avšak je běžný i ve sféře nejazykové komunikace (například v hudbě, ve výtvarném umění, apod.)*“⁴¹ Podle J. Hrabáka jej lze definovat jako soustavu několika vlastností, které považujeme za důležité pro ona díla, v nichž je nacházíme. Žánr předpokládá, že došlo k abstrakci od různých odchýlených a nedůležitých rysů ve prospěch rysů identických a ve struktuře díla dominantních. Z toho plyne, že žánr představuje celistvost různě rozsáhlou, podle toho, jak velikou abstrakci provádíme.⁴²

Definicí sousloví „novinářský žánr“ se zabývala spousta osobností, avšak jejich jednotlivá chápání se od sebe často liší. Uvedu několik charakteristik, jimiž vystihnu tuto problematiku. Eva Minářová uvádí, že žánr je termín, který je úzce spjat s pojmem kompozice. „*Ve stylistice se často nesprávně zaměňuje pojem žánr se slohovým útvarem. Žánrem můžeme označovat zevšeobecněný, tedy abstrahovaný model určitých textů, zatímco konkrétní text, jenž je obsahově a formálně uzavřený, ukončený, bývá nazýván slohovým útvarem.*“⁴³ Viktor Jílek považuje žánr za podobu komunikátu, jenž se ustálil v průběhu času. Jedná se o abstraktní souvislý text uzavřený po obsahové i formální stránce. Zatímco mluvíme-li o slohovém útvaru, nejedná se o abstraktní, ale konkrétní kontextový celek.⁴⁴

³⁹ VIČAR, Jan: *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha, 1997, s. 25.

⁴⁰ DOČKAL, Miroslav: *Novinářské žánry. Část 2*. Praha, 1974, s. 6.

⁴¹ MINÁŘOVÁ, Eva: *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, 2011, s. 76.

⁴² HRABÁK, Josef: *Poetika*. Bratislava, 1973, s. 88.

⁴³ MINÁŘOVÁ, Eva: *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, 2011, s. 78.

⁴⁴ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 40.

Novinářské neboli žurnalistické žánry souvisejí s dílčími styly žurnalistiky a jsou široce rozvětveny podle svých dílčích specifických funkcí a charakteru jednotlivých žurnalistických sfér.⁴⁵ Ve zpravodajství patří k základním žánrům zpráva v základní podobě (ryzí), zkrácená (noticka), fleš, zpráva rozšířená, publicistický referát, report, rozhovor (interview), oznámení, inzerát (řádkový), zpravodajská fotografie s popiskou. Do publicistické oblasti pak náleží analýza (rozbor), úvodník, úvaha, polemika (prostá), komentář, poznámka, portrét, recenze a kritika, editoval, fraška, anketa, publicistický rozhovor (interview). A v neposlední řadě sem patří oblast syžetová (beletrizující), ta zahrnuje žánry fejeton, sloupek, glosa, příběh (story), medailon.

V periodikách se často vyskytují i textové komplexy, mohou být zpravodajské i publicistické. Jedná se o zpracování hypertématu, u zpravodajství se nejčastěji užívají ekvivalenty mozaikové a souhrnné zprávy. V publicistické oblasti jsou textové komplexy tvořeny žánrově nezačlenitelnými texty buď s analytickými i úvahovými, nebo se zpravodajskými či publicistickými žánry, anebo za použití pouze standardizovaných textových vzorců.⁴⁶

5.2 Slovácké noviny

Jak jsem již předznamenala v úvodu, k analýze jsem si vybrala pouze regionální přílohu, jež pokračuje v tradici původních *Slováckých novin*, ze kterých deník vzešel. Příloha je i stejnojmenně nazvaná, tedy *Slovácké noviny*. Jednalo se o list, vycházející dvakrát týdně, konkrétně ve středu a v pátek.

Příloha *Slovácké noviny* je, co se týče zastoupení kultury, poměrně bohatá. Texty z této oblasti se nacházely nerovnoměrně po celém obsahu novin, podle proběhlých či nastávajících událostí. V průběhu tří let se struktura lehce obměňovala, vznikly nové rubriky a změnil se i vzhled. Nejrazantnější změna nastala ve vzhledu střeďeční přílohy od roku 2014, kdy se zmenšil formát z velikosti A4 na A5, ovšem počet stran se nezměnil. V prvních dvou letech obsahovaly noviny rubriky jako „Folklorní ozvěny Miroslava Potyky“ a „Kukátko z Uherskobrodská“. V posledním analyzovaném roce bylo přidáno „Okénko klubu kultury“ a

⁴⁵ MINÁŘOVÁ, Eva: *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, 2011, s. 81.

⁴⁶ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 82.

kulturní servis, místo „Folklorní ozvěny M. Potyky“ zařadili do obsahu „Folklorního poutníka“ a na konec listu byl umístěn seriál rozhovorů „Lidé ze Slovácka-bez vytáček a na rovinu“.

Z celkového sledovaného období jsem zjistila 3464 záznamů reflektujících kulturu Slovácké oblasti. V jednotlivých letech se však jejich počet měnil. Od roku 2012, kdy jsem zaznamenala 1348 textů, jejich množství postupně ubývalo; v roce 2013 na 1171 textů a v roce 2014 klesl počet článků o celých 30%, tedy na 945. Což znamená, že v průměru sledovaného období vyšlo v jednom čísle zhruba jedenáct kulturních záznamů. Nejplodnější se ukázala být střeďeční příloha, obsahovala průměrně osmnáct článků, kdežto páteční příloha pouze osm. Určit nejsilnější a naopak nejslabší období v počtu vydaných textů byl oříšek, protože každý rok se ve výsledku lišil. Nejproduktivnějším měsícem byl v roce 2012 březen a nejméně článků noviny vydaly v prosinci. Rok 2013 měl zase plodný měsíc říjen, avšak nejchudším byl únor. A v roce 2014 byla největší produkce v dubnu, nejméně kulturních článků redaktoři publikovali v srpnu.

Téměř všechny rozsáhlejší články (jako reportáže, rozhovory či rozšířené zprávy) byly doplněny o barevnou fotografii (kromě dobových snímků). Buď se u textu objevila velká fotografie, nebo jich bylo více (ty se však vyskytovaly spíše u festivalů či větších událostí). Některé pozvánky a komentáře byly od textu odděleny rámečkem či modrým pozadím. Také se zde vyskytovaly jedno až dvoustranné fotoreportáže, jež měly především za úkol popsat atmosféru dané akce „beze slov“.

5.2.1 Druhy umění

Graf č. 1: Slovácké noviny – druhy umění

Z grafu lze vyčíst, jaké obsazení v regionální příloze měly jednotlivé druhy umění. Jednoznačně největší počet textů (1131 záznamů, 32,65%) byl zaměřený na oblast *folkloru*, což je pochopitelné pro území Slovácka. Tento druh byl nejbarvitější v různorodosti textů, jež se zaměřovaly na folklorní festivaly, vystoupení souborů i cimbálových muzik, košty vín a vinobraní, slovácké hody, fašanky, jarmarky, krojové přehlídky, plesy a další.

Druhou nejpočetnější skupinou byla kupodivu obecně nazvaná složka *ostatní* (547 záznamů, 15,79%). Ve Slováckých novinách představovala veškeré články zaměřené na umění obecně (např. udělování kulturních grantů), architekturu, gastronomii, módu a také muzejní pořady nezaměřené na tradice a lidové zvyky. Nejvíce se zde však vyskytovaly texty obsahující více druhů umění, tzn. přehlídky základních uměleckých škol či multižánrové akce.

Jako třetí nejčastěji analyzovanou skupinou v daném období bylo *divadlo* (499 záznamů, 14,41%). Ve střeďeční příloze se pravidelně vyskytoval jeden až dva divadelní články, ovšem v pátečním vydání věnovali tomuto druhu umění celou stranu. Většina záznamů tedy patřila konkrétně Slováckému divadlu, jež je Mečkou divadelního umění na Slovácku. Zbytek textů byl zaměřen na ochotnické spolky či hostující divadla, přehlídku Komedyface a ocenění (např. Největší z pierotů a Slovácký Oskar).

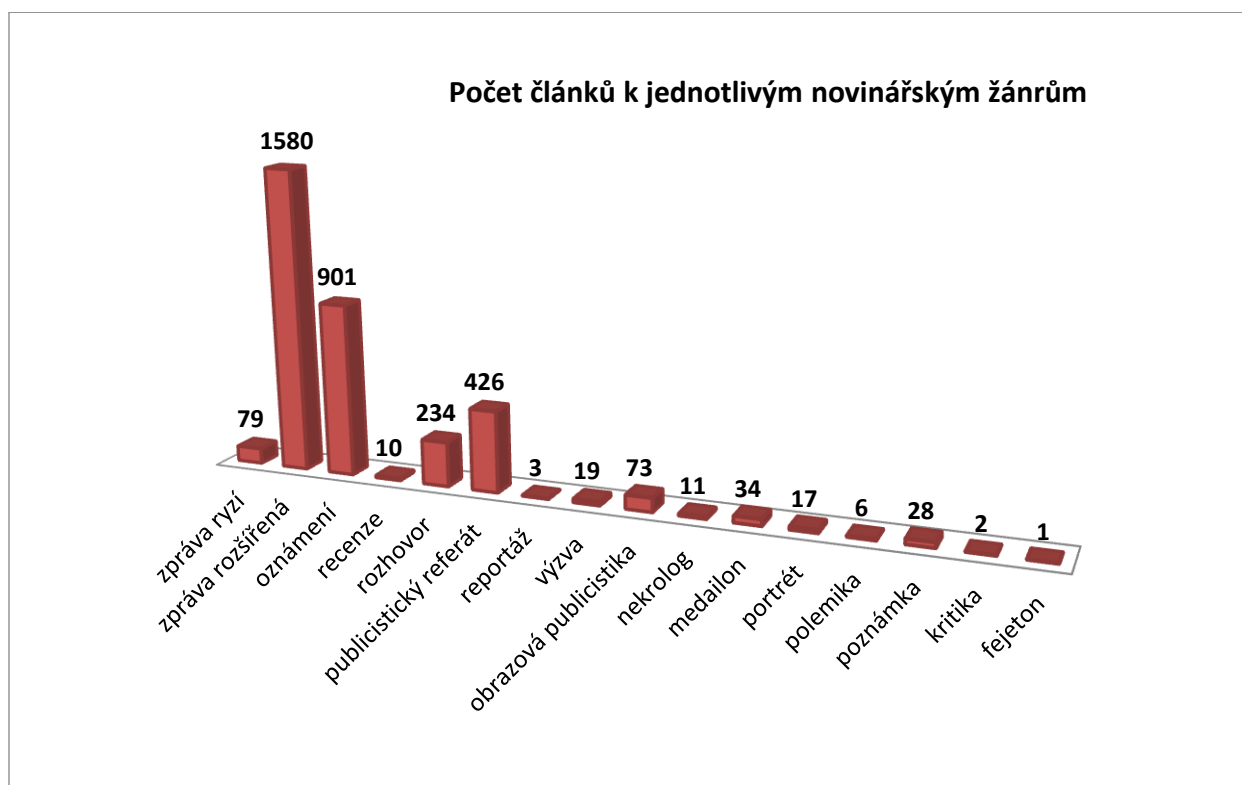
Vezmeme-li hudbu jako obecnou skupinu, pak tvořila celkově 525 článků, čímž by se posunula na pomyslné třetí místo. Avšak považují za nutné tento druh rozdělit na *hudbu nonartificiální* (427 záznamů, 12,33%), do níž patří koncerty hudebních skupin, zprávy z festivalu Masters of Rock, brodské slavnosti a další hudební události populárních žánrů. Zato *hudba artificiální* tvořila pouhých 98 záznamů (2,83 %). Když už se v listu vyskytly texty tohoto druhu umění, zaměřovaly se především na zlínskou filharmonii a koncerty absolventů základní umělecké školy.

Také oblast *výtvarného umění* (355 záznamů, 10,25%) měla poměrně početné zastoupení, obzvláště proto, jelikož tato skupina neměla za sledované období žádnou rozsáhlou událost, o které by se psala tematická strana. Jednalo se vždy o jednotlivé články k určitým akcím. V této kategorii se redaktoři věnovali hlavně výstavám obrazů, fotografií i uměleckých výtvorů, sochařským sympoziím a výtvarníkům z tohoto odvětví.

Následovaly kategorie *literatura* (177 záznamů, 5,11%) a *film* (154 záznamů, 4,45%). Literatura obsahovala zejména oznámení o křtech nových publikací, články zaměřené na regionální knihovny a literární besedy. Oblast filmu měla největší zastoupení v období filmového festivalu Letní filmová škola, o níž byly v přílohách otištěny celostránkové textové komplexy. Kromě toho se zde hojně vyskytovaly články z uherskohradištského kina Hvězda a uherskobrodského kina Máj. V neposlední řadě skupinu doplňovaly dětské soutěže (např. PeckaFilm) a nahodilé filmové události (vznik videoklipu, natáčení filmu o věrozvěstech Cyrilovi a Metodějovi k oslavám jejich výročí atd.).

Na posledním místě zůstal *tanec* (76 záznam, 2,19%). V této kategorii se čtenáři mohli dočíst informace o tanečních vystoupení žáků ze Základní umělecké školy Uherské Hradiště, skupiny Rokasso, o plesech a hostujících tanečnicích.

5.2.2 Novinářské žánry

Graf č. 2: Slovácké noviny – novinářské žánry

Další zkoumanou položkou byly novinářské žánry. Obecně jsem je popsala v předchozí kapitole, nyní se konkrétně zmíním o používaných žánrech ve Slováckých novinách.

Nejhojněji se v listu vyskytoval zpravodajský žánr zpráva rozšířená⁴⁷ (1580 záznamů, 45,61%). S obrovským rozdílem od ostatních textových vzorců se jako jediná dostala přes hranici 1500. Výsledek mne nijak zvlášť nepřekvapil, jelikož se jedná o přílohu Slováckého Deníku, což jsou seriózní noviny, jež mají za úkol především informovat. V tomto případě je na místě, že většina textů patří do zpravodajské oblasti. Rozšířená zpráva vychází ze zprávy

⁴⁷ Rozšířená zpráva vychází ze základní zprávy (viz níže pozn. 46), ovšem je doplněna o rozšiřující informaci z odpovědí - jak a proč. Rozvádí hlavní téma o další souvislosti. Základem je informační a popisný postup. Stavba textu je vystavena v obrácené pyramidě, což znamená, že redaktor řadí informace se snižující se důležitostí, což umožňuje v případě potřeby text od spodu krátit. Na konci článku se nachází tzv. pozadí, kde se nacházejí nejširší souvislosti. JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 73-74.

ryzí čili v základní podobě⁴⁸. Ta se v příloze vyskytovala v 98 případech (2,83%). Objevovala se pouze na titulní straně a informovala o jednom faktu.

Dalším často užívaným žánrem bylo oznámení neboli pozvánka (901 záznamů, 26,01%). Tento žánr taktéž patří do zpravodajské oblasti, ovšem v tomto případě nešlo o klasické oznámení (pozvánku), jež popisují stylisté ve svých pracích. Více se problematikou zabývám v kapitole Stylistické odchylky tiskovin. Oznámení se nejčastěji vyskytovalo na titulní stránce a v „uherskobrodském okénku“, nepravidelně se objevovalo po celém obsahu přílohy.

S celkovým počtem 426 záznamů (12,38%) se v novinách vyskytl žánr „publicistický referát“. Čtenářům přinášel informace o událostech, zejména pak ze slováckých hodů a folklorních událostí. Podobným textovým vzorcem je „reportáž“, avšak ta patří do segmentu syžetových žánrů. Výrazně se v ní projevuje autorův bystrý postřeh i osobní vztah k námětu, autor je součástí děje a příjemci zprostředkovává své zážitky a dojmy.⁴⁹ Ve sledovaném období jsem našla pouze 3 záznamy (0,09%), všechny byly označeny názvem „reportáž“ v modrém poli, zřejmě z důvodu, že jde o textový vzorec s ojedinělým užitím.

Častěji užívaným žánrem redaktorů byl i rozhovor (234 záznamů, 6,76%), v příloze jsem však našla pouze publicistický typ. Dotazováni byli nejčastěji hostující umělci (ať už v rámci festivalů nebo koncertu, výstavy) a osobnosti ze Slováckého divadla v rámci textových komplexů věnovaných právě tomuto divadlu.

Jako poslední zmíním žánry, jež nedosáhly svým počtem ke stu. Z této skupiny byla nejvíce použita obrazová publicistika (73 záznamů, 2,11%), která představovala publicistickou fotografii s popiskou. Se 34 záznamy (1,002%) jsem našla medailon, textový vzorec, přinášející subjektivní pohled na osobnost a jeho život. Vedle něj pak stojí portrét, avšak s tím rozdílem, že představuje člověka neutrálně a nezaujatě. Portrét se pak v listu vyskytl sedmnáctkrát (0,50%). Jejich příbuzným žánrem je i nekrolog (11 záznamů, 0,32%). Jeho podoba závisí právě na uchopení tématu, z čehož vyplývá, že může odpovídat portrétu, popřípadě medailonu.⁵⁰

⁴⁸ Zpráva ryzí neboli v základním tvaru představuje útvar, který naprosto vyhovuje zásadám informační kvality. Odpovídá pouze na otázky - kdo, co kde, kdy. Redaktor dbá na stručnost, jednoznačnost a užívá informační postup. Informuje pouze o jednom faktu. JÍLEK 2009, s. 72.

⁴⁹ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 101.

⁵⁰ JÍLEK 2009, s. 103.

Dalším žánrem byla poznámka (28 záznamů, 0,81%), jednalo se o krátké zamyšlení redaktorů na titulní straně. Výzvu (19 záznamů, 0,60%) jsem našla především v rámci, ovšem musím přiznat, že nešlo o klasický apelativní text, nýbrž něco mezi pozvánkou a výzvou.

„Recenze“ se v listu vyskytla pouze v deseti případech (0,29%). Když už jsem na ni narazila, zaměřovala se zejména na oblast divadla a literatury. Je to zřejmě důsledkem méně odborných redaktorů. Z variant recenzí se jednalo o typ publicistické (popularizační) recenze.⁵¹

Nejméně článků jsem zjistila u polemiky⁵² (6 záznamů, 0,20%), kritiky⁵³ (2 záznamy, 0,06%) a fejetonu⁵⁴ (1 záznam, 0,03%).

5.2.3 *Autoři článků*

Redaktorem s největším počtem článků, tedy 628 záznamů (18,13%), byla Blanka Malušová. Nedá se říct, že by se zaměřovala vyloženě na nějakou oblast, psala o všech druzích umění, používala různé druhy žánrů a nedržela se určité geografické oblasti. Podepisovala se buď celým jménem, nebo šifrou bm.

Druhé jméno, jež se nejčastěji vyskytovalo pod články Slováckých novin, bylo Pavel Bohun (461 záznamů, 13,31%). Ten je současným šéfredaktorem Slováckého deníku. Opět byly jeho články podepsány jak celým jménem, tak šifrou pb. Nejčastěji se věnoval událostem z Uherskobrodského Dolňácka, kromě této oblasti ale zasahoval i do celého Slovácka.

Pouze o deset záznamů méně, tj. 451 (13,02%) otiskl redaktor Zdeněk Skalička, kterého mohli čtenáři poznat i pod šifrou zs. Co se týče lokality, nejčastěji psal texty zaměřené na Uherskohradištské Dolňácko, a také se jedná o autora nejvíce publicistických referátů.

⁵¹ U varianty publicistické bývá původcem odborně zaměřený žurnalista. Klade si za cíl seznámit potencionálního zájemce s autorem, jeho konkrétním dílem, případně mu chce umožnit rozhodnout se pro dané dílo. Jde o typ řazený ve všeobecných rubrikách věnovaných kultuře, proto je důraz kladen na srozumitelnost. Hodnocení díla je subjektivní. JÍLEK 2009, s. 93.

⁵² Jedná se buď o polemickou úvahu, nebo o prostou polemiku. Hlavní podstatou obou žánrů je reakce na názor, se kterým dotyčný nesouhlasí. Rozdíl mezi oběma podobami polemiky je v rozsahu sdělení. JÍLEK 2009, s. 91-92.

⁵³ Kritika je sdělení, jehož cílem je analyzovat a hodnotit umělecké dílo. Na rozdíl od recenze nepředstavuje autora a obsah díla. Žurnalistické kritiky limituje prostor, nemohou proto podat komplexní rozsáhlou analýzu všech složek uměleckého díla oproti odborným kritikám. JÍLEK 2009, s. 94.

⁵⁴ Fejeton je založen na vypravování, pomocí příběhu vyjadřuje autorův názor či postoj k události v oblasti politické, ekonomické, kulturní, atd. Píše se zábavným tónem, s ironií, sarkasmem i nadsázkou. Využívá gradace do pointy. JÍLEK 2009, s. 100.

Nakonec zmíním přispěvatele a redaktory, kteří svým počtem nepřesáhli hranici čtyř set, přesto byla jejich produkce velká. Jedná se o Josefa Kajetána, neboli kaj (352 záznamů, 10,16%), jehož články patřily pouze Slováckému divadlu a osobnostem s ním spjatými. Miroslav Potyka vydal celkem 320 záznamů (9,24%). Psal i pod šifrou avP, patřila mu především rubrika „Folklorní ozvěny Miroslava Potyky“. Po jejím zrušení publikoval již méně, avšak stále se držel folklorní tematiky. Dalším redaktorem s počtem 174 záznamů (5,02%) byl Michael Lapčák – lap. Ten však v roce 2013 opustil redakci a na jeho místo nastoupil Jiří Kordovaník – kor. Jelikož nastoupil až v posledním sledovaném roce, publikoval pouze 68 záznamů (2,003%)

Nakonec bych chtěla jmenovat další autory, kteří se v příloze vyskytovali častěji – Markéta Švehlíková (35), Martin Nevyjel (31), Pavla Pindáková alias pap (30), Adéla Kotková (25) a redaktori pod šifrou hed (107), poh (70), mva (28), deli (28) a man (23).

5.2.4 Geografické určení

V rámci geografického určení jsem se rozhodla nevytvářet graf (ani v jednom případě), protože texty ze zkoumaných periodik patřili velkému množství různých lokalit. Proto zde vypíšu jen ty, které měly oproti ostatním městům, vesnicím a územím největší početní přesah.

S obrovským rozdílem, celých 866 záznamů, byly nejčastěji zmiňované texty zaměřené k Uherskému Hradišti (1333 záznamů, 38,49%). Výsledek jsem předpokládala, jelikož se zde koná velké množství kulturních akcí a stále se zde vytváří náměty ke psaní. Z kulturních institucí, jež přinášejí pro občany i návštěvníky bohatý kulturní program po celý rok, můžu jmenovat Klub Kultury, Slovácké muzeum, Slovácké divadlo, městské kino Hvězda, knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana a také zde působí Základní umělecká škola. Konají se zde známé Slavnosti vína a otevřených památek, Slovácké léto, část Kunovského léta, Letní filmová škola a mnoho dalších.

Za Uherské Hradiště se s 467 záznamy (13,48%) postavil Uherský Brod. Počet článků narostl hlavně díky „Uherskobrodskému okénku“, které představovalo dění právě v této části Dolňácka. Spoustu textů redaktori otiskli v rámci brodských Pivovarských slavností, zaměřovali se také na akce literární kavárny Ulité Café, pořady kina Máj a muzea J. A. Komenského.

Z oblasti Slovácka jsem našla 140 záznamů (4,04%). Byly to články, které redaktoři přesně nelokalizovali, anebo naopak zasahovaly do více míst současně. V závěsu za Slováckem jsem zjistila městy Buchlovice se 137 záznamy (4,004%). Opět se jedná o kulturně bohaté místo, nejdominantnějším druhem umění je zde folklor. I Vlčnov (100 záznamů, 3,00%) patřil k oblíbeným oblastem kulturních redaktorů. Jednak Vlčnov patří do Uherskobrodského Dolňácka, a proto byl často zmiňován v „uherskobrodském okénku“, a navíc se zde v roce 2013 konala proslulá folklorní událost Jízda králů.

V méně než 100 případech se ve Slováckých novinách vyskytly texty z Dolního Němčí (80), Bojkovic (77), Kunovic (77), Hluku (71), Velehradu (68) a Starého Města (64).

V rámci slováckých subregionů se redaktoři přílohy Slováckého Deníku nejčastěji zmiňovali o Dolňácku, Hornácku, luhačovickém Zálesí, moravských Kopicích a na posledním místě o Podluží.⁵⁵

5.3 Dobrý den s Kurýrem

Zastoupení článků v kulturní rubrice týdeníku *Dobrý den s Kurýrem* bylo opět dosti početné. Týdeník věnoval kulturní oblasti velký prostor, o čemž vypovídá počet zjištěných záznamů. Za roky 2012 až 2014 jsem zanalyzovala celkem 3175 článků. Poměr textů v daných třech letech byl téměř rovnoměrný, až na rok 2013, který jich měl zhruba o 12% více než zbylé dva ročníky, jež se počtem pohybovaly okolo 1000 textů. Bereme-li v úvahu, že se jedná o list s týdenní periodicitou, pak bylo v jednom čísle otisknuto přes dvacet článků. Zpravidla byly kultuře věnované v jednom čísle týdeníku tři strany, ovšem navíc se kulturním akcím věnovala i rubrika „Společnost“.

Rozdíl mezi těmito sekcemi byl v tom, že „Kultura“ se skládala především z oznámení a kulturního zpravodajství, v nichž se objevovaly všechny zmíněné druhy umění. Téměř 40% textů bylo doplněno o fotografii, pouze první „úvodní“ strana této sekce byla však tisknuta barevně. Nepravidelně se zde vyskytovaly zprávy ryzí, které přinášely základní a nejpodstatnější informace o daném tématu. Vycházely pod souhrnným názvem „krátce z kultury“. Součástí této rubriky byl také kulturní servis, který podával nejstručnější informace,

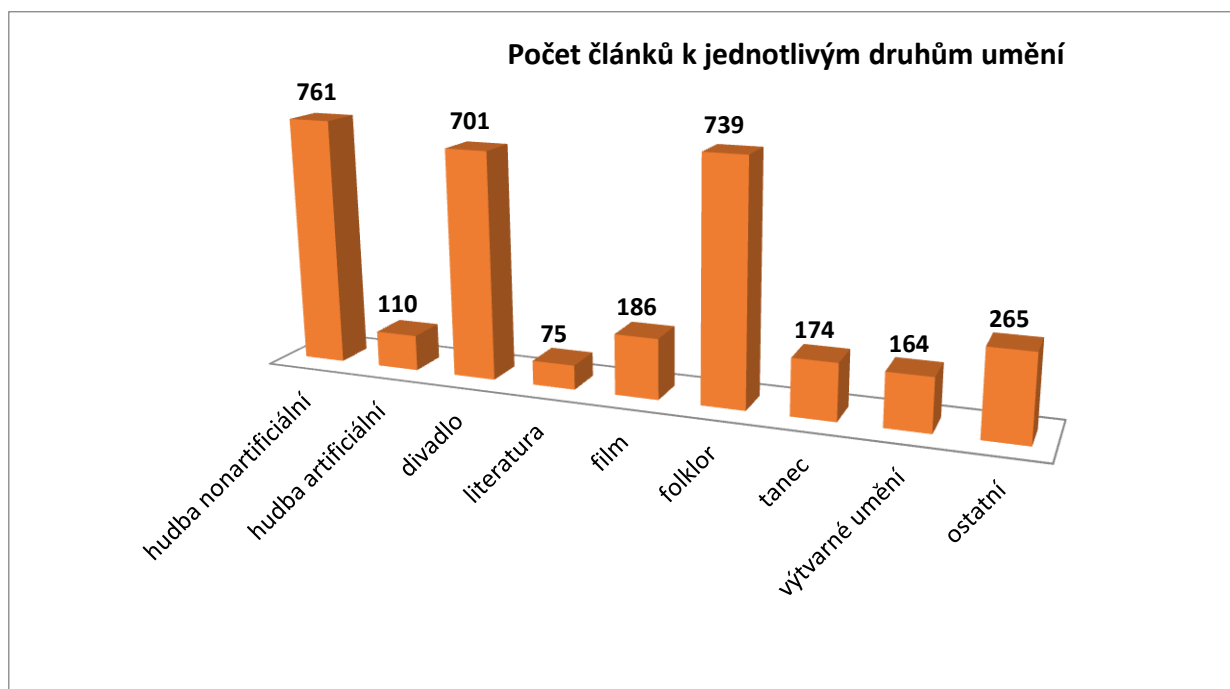
⁵⁵ DVOULETÝ, Michal, FROLEC, Ivo, HABARTOVÁ, Romana, KONDROVÁ, Marta, PAŠKA, Pavel, TARCALOVÁ, Ludmila, TYMROVÁ, Iva: *Na Paletě krajů*. Zlín, 2010, s. 370-371.

programy různých akcí, ale také soutěže. Ten jsem ovšem do své analýzy nezahrnula, jelikož se nejednalo o novinářské žánry, spíše administrativní-bodové zobrazení.

Oproti tomu „Společnost“ se zabývala pouze reportážemi o proběhnutých kulturních událostech. Články vycházely spíše z publicistických a syžetových žánrů a u žádného z textů nechyběla dokreslující fotografie. „Společnost“ oproti rubrice „Kultura“ byla daleko barvitější, jelikož část jejich stran byla tisknuta barevně. Navíc každá větší reportáž nebo recenze, např. premiéra folklorního souboru Vlčnovjan či koncert Jaroslava Nohavici na Buchlovském hudebním létě, obsahovala minimálně čtyři fotografie, ovšem někdy jich bylo k textu přiřazeno pět i více.

Podle tabulky jsem zjistila, že nejméně početným obdobím pro texty z bádané oblasti byly letní měsíce, konkrétně letní prázdniny. Ovšem také doba povánoční a začátek roku byly na produkci kulturních redaktorů velmi slabé, šlo zhruba o deset textů v jednom výtisku. Naprostou výjimkou bylo lednové číslo roku 2014, které čítalo pouze dvě reportáže. Naopak nejbohatším měsícem byl květen, kdy počet záznamů sahal přes dvacet tři, ale také období od půlky září do listopadu, protože se rubriky zaplnily reportážemi ze slováckých hodů.

5.3.1 Druhy umění

Graf č. 3: Dobrý den s Kurýrem – druhy umění

I zde graf ukazuje míru užitých druhů umění v týdeníku. Největší počet článků byl zaměřený na hudbu, konkrétně tedy na *nonartificiální* (761 záznamů, což tvoří 23,97%). Nejčastěji byly texty reflektovány prostřednictvím festivalů Buchlovské hudební léto, Masters of Rock z Vizovic a Beachové léto z Uherského Hradiště. Zůstaneme-li v této oblasti, za povšimnutí stojí rozdíl 651 záznamů mezi hudbou nonartificiální a *artificiální* (110 záznamů, 3,46%), z čehož lze usoudit, že na Slovácku není vážný žánr tolik žádaný. Když už se vyskytl, nejčastěji byl směřován ke zlínské filharmonii či ke koncertům různých umělců.

Druhé nejvyšší obsazení měla oblast *folkloru* (739 záznamů, 23,28%). I v tomto případě byl výsledek předpokládán. Stejně jako u předchozího listu obsahoval týdeník texty informující o folklorních festivalech, vystoupeních souborů i cimbálových muzik, slováckých hodech, koštech vín a vinobraní. Nechyběly ani zprávy o fašankách, jarmarcích, krojových přehlídkách, plesech a dalších tradičních událostech. Oblast folkloru byla nejpočetnější zejména jako reportáže v rubrice „Společnost“.

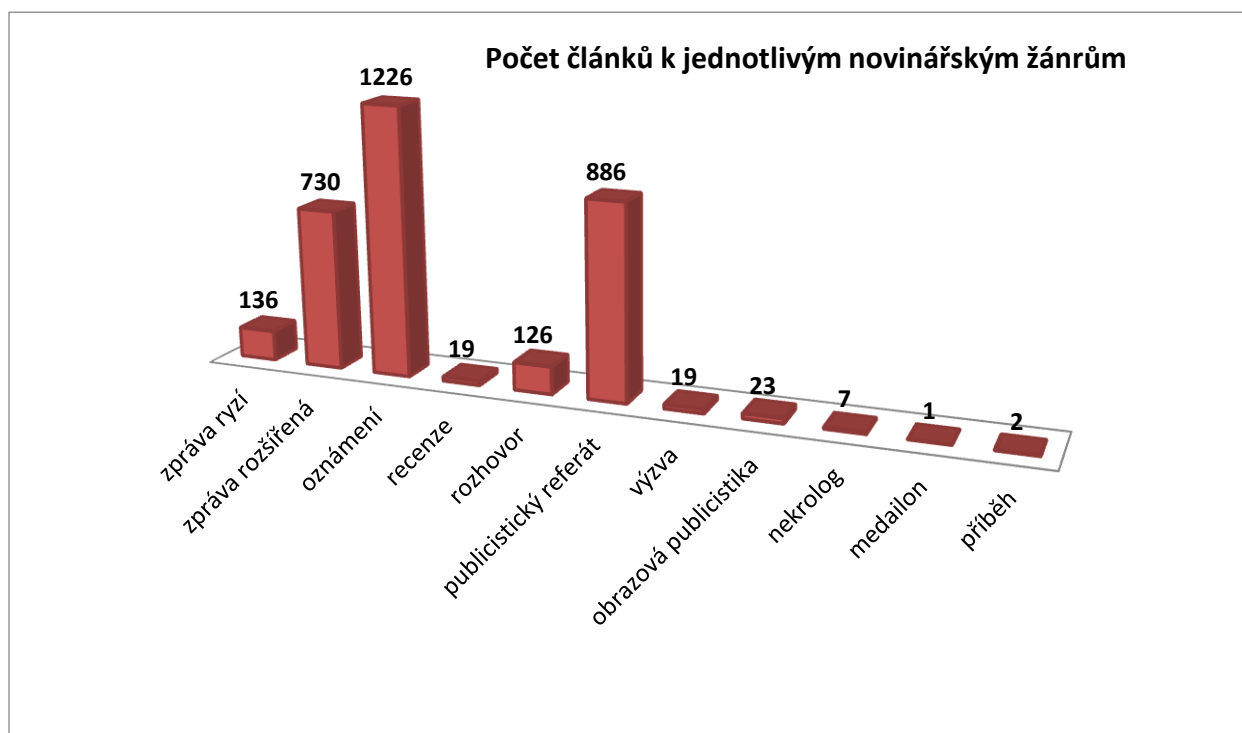
Také *divadlo* patřilo k časté volbě kulturních redaktorů. I když nedosáhlo ani poloviny počtu prvních dvou druhů umění (701 záznamů, 22,08%), obsadilo třetí příčku. V týdeníku se téměř pravidelně objevoval divadelní textový komplex týkající se Slováckého divadla, který však nepatřil do rubriky „Kultura“, přesto jsem tyto články zahrnula do analyzované oblasti.

Film (186 záznamů, 5,86%), *tanec* (174 záznamů, 5,48%) a *výtvarné umění* (164 záznamů, 5,17%) se vyskytly téměř na stejném místě v počtu článků. Oblast filmu nejčastěji zaštiťovalo kino Hvězda a filmové akce jím uspořádané. Tanec byl nejvíce zastupován taneční školou Rokasso, tanečnice z umělecké školy a plesy. Výtvarné umění bylo reflektováno prostřednictvím výstav fotografů, také malířských autorů a v nejmenším množství sochařů.

Nejméně byly texty zaměřené na *literaturu* (pouze 75 záznamů, 2,36%). Literární oblast byla převážně zastoupená články o knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana a událostmi s ní spojené.

V neposlední řadě bych chtěla zmínit složku „ostatní“, která i přes svoji nepřesnou určenost obsadila čtvrtou příčku (265 záznamů, 8,35%). Vyskytovaly se zde zejména akce pro děti, jako pohádkové cesty a maškarní bály, také události pořádané muzeem, které nebylo možné zařadit do zvolených druhů umění. Dále se zde vyskytovaly košty gastronomie, módní přehlídky, rybářské a myslivecké plesy.

5.3.2 Novinové žánry

Graf č. 4: Dobrý den s Kurýrem – novinářské žánry

V analýze pokračuji novinářskými žánry, kde jsem zjistila, že nejvíce se v týdeníku během tří let vyskytovala oznámení (1226 záznamů, což tvoří 38,61%). V podstatě celá rubrika „Kultura“ se skládala převážně z oznámení. I v tomto případě nešlo o dodržení přesné struktury zpravodajského oznámení, jak popisují stylisté (viz kapitola č. 6 Stylistické odchylky tiskovin). Tyto články obsahovaly různorodá témata ze všech druhů umění, nelze tedy určit, která oblast byla největším producentem oznámení.

S druhým největším počtem se vyskytovaly publicistické referáty (886 záznamů, tedy 27,91%). Jejich výskyt byl pouze v rubrice „Společnost“, kde pomocí fotografií popisovaly jednotlivé akce. Přinášely svědectví a subjektivní dojmy z nejrůznějších událostí, nejvíce však z hudebních koncertů a folklorních akcí.

Co se týče zprávy, ta zaujímala dohromady 866 záznamů, což tvoří více jak dvě třetiny počtu otisknutých oznámení, přestože by v novinách měla být základním žánrem právě ona. Jde o hlavní žánr zpravodajství, o čemž svědčí, že kulturní sféra týdeníku *Dobrý den s Kurýrem* se spíše orientuje k publicistickým textovým vzorcům. Zpráva rozšířená (730 záznamů, 22,99%) oproti zprávě ryzí (136 záznamů, 4,28%) byla volena častěji, zřejmě z důvodu, že nepodává jen strohé základní informace, jež nejsou v regionálním tisku žádané.

Rozhovor, tedy publicistické interview, byl poměrně oblíbeným žánrem. I když se za tři roky objevilo 126 záznamů (to je 3,97%), jde o poměrně hojný výskyt, vezmeme-li v úvahu, že jde o seriózní týdeník. Redaktoři si často vybírali k rozhovoru divadelní umělce nebo celebrity z hudebního odvětví. V každém z vybraných roků se vyskytly interview v období Letní filmové školy, kdy se do Uherského Hradiště sjeli významné zahraniční i tuzemské osobnosti. „Minirozhovory“ vydávané na straně věnované pouze Slováckému divadlu také přispěly do celkového počtu. I když jsem je do výsledku zahrnula, šlo v podstatě o poloviční rozhovory, které obsahovaly pouze 3-5 otázek pro dotyčnou osobu. Nejčastěji se nazývaly „Tři otázky pro ...“.

Dále sem patří obrazová publicistika, jedná se o zpravodajsko-publicistický komplex fotografií s popiskami, jež propojuje verbální a neverbální sdělení. V týdeníku jsem našla spíše publicistické fotografie s popiskou (23 záznamů, 0,72%). Šlo zejména o obrazovou dvoustranu pouze s krátkými popiskami. Jednalo se o fotografie z fašankových průvodů, hodů a Slováckých slavností vína.

Pouze 19 záznamů (0,60%) jsem zjistila u recenze a výzvy. U žánru výzva byl výsledek celkem překvapivý, protože se tento typ textu již moc neužívá. Nejvíce ji použili při vyzvání čtenářů o zaslání receptů do připravované kuchařky. V rámci recenze mne naopak výsledek zaskočil, tento žánr se vyskytl pouze u folklorních premiér jednotlivých souborů, u jiných druhů umění nikoli. Jednalo se opět o variantu publicistické (popularizační) recenze.

Nejméně jsem se setkala s nekrologem (7 záznamů, 0,22%), poté s příběhem (2 záznamy, 0,06%) a pouze v jednom případě se vyskytl medailon (0,03%).

5.3.3 Autoři článků

Ze zaznamenaných textů patřila většina autorce Ivě Paškové, z 3175 napsala 906 článků (28,53%). Nejčastěji jsem ji nacházela pod šifrou iva, rozsáhlejší texty publikovala pod celým jménem (149 záznamů). Spolu s dalšími redaktory či externisty připravovala kulturní rubriku i „Společnost“. Iva Pašková je vedoucí kulturní redakce, avšak přesto pracuje v týdeníku i na tvorbě strany „Volnočasové čtení“.

Druhým nejčastějším přispěvatelem, byl redaktor pod šifrou vrt se 448 záznamy (14,11%), hned za ním s 403 články zůstal redaktor s šifrou pri (12,69%). Celkem velký počet článků byl podepsán šifrou kul, jednalo se o 286 textů (9,00%), a také buď jako Johan, nebo joh

s 283 záznamy (8,91%). Ovšem u obou případů nejde přímo o redaktora týdeníku, nýbrž o přispěvatele. Co se týče konkrétně přispěvatele Johan, ten přispíval pouze do sekce věnované Slováckému divadlu. Poslední, kterého zmíním, je současný šéfredaktor Pavel Paška. Ten se také podílel na tvorbě kulturní sekce, během tří let publikoval 264 článků (8,31%).

5.3.4 Geografické určení

Co se týče geografického zařazení, i u tohoto periodika byly texty nejčastěji zaměřené na umění okresního města Uherské Hradiště (1369 záznamů, 43,13%). Výsledek se dal očekávat z více důvodů. Jednak zde redakce *Dobry den s Kurýrem* sídlí, a tak má všechny kulturní akce „jako na dlaní“. Za druhé je toto město jedním z největších na Slovácku, hned po Zlíně a Břeclavi. A do třetice se Uherské Hradiště těší titulem kulturní a společenské centrum slovácké oblasti. Kulturní dění se soustřeďuje hlavně kolem scény Slováckého divadla, Klubu kultury, Městského kina Hvězda, Knihovny B. B. Buchlovana a Slováckého muzea s galerií výtvarného umění. Navíc zde působí desítky folklorních souborů, jež bývají často námětem k tvorbě článků.⁵⁶

Pouze 196 záznamů (6,17%) bylo zaměřeno na Uherský Brod. Zdejší kultura je soustředěna převážně k muzeu Jana Amose Komenského, Domu kultury a Městskému kinu Máj. Další lokalitou s třetím největším výskytem článků byl městys Buchlovice, celkem 171 záznamů (5,39%). Kupodivu přeskočil i krajské město Zlín (129 záznamů, 4,06%). Opět je to díky situovanosti městyse, který leží pouhých 12km od Uherského Hradiště. Navíc jde o místo bohaté na kulturní život, jednak se zde nachází státní zámek a hrad Buchlov, který se snaží nalákat návštěvníky mnoha kulturními a společenskými akcemi, jako je Kovářské sympozium, Velikonoce na Buchlově, Den dětí a další. Dále se zde koná Buchlovské hudební léto, Česnekové a Kosecké slavnosti a spousta jiných, zejména však folklorních akcí.

Ostatní města a vesnice ze Slovácka měla méně než sto záznamů, 79 článků (2,49%). Jednalo se o celoplošné akce, například fašanky z více oblastí, přidělení kulturních grantů, informace o vzniku nové publikace, atd.

⁵⁶ Město Uherské Hradiště, online z: <http://www.slavnostivinauh.cz/uherske-hradiste>, citováno ke dni 29. 3. 2016.

Podívám-li se na tuto kategorii z hlediska Slováckých podoblastí, ne konkrétních správních celků, pak musím konstatovat, že nejvíce se reflektovalo území Dolňácké, poté Hornácké, Moravské Kopanice a v neposlední řadě Luhačovické Zálesí.⁵⁷

5.4 Malovaný kraj

Malovaný kraj je časopisem, v němž se ve vybraných letech 2012 až 2014 vyskytovaly články ze dvou oblastí, a to kulturní a národopisné. Poměr mezi nimi byl celkem vyrovnaný, i když národopisné a historické texty zaujímaly větší prostor, mnohdy šlo o celostránkové až dvoustránkové texty. V časopise se nenacházelo žádné rozdělení mezi těmito sférami, stále umístění si ponechávaly tzv. seriály, články s obdobným tématem, jež vycházely v každém čísle po celý rok.⁵⁸

Za tříleté období jsem zanalyzovala celkem 303 kulturních záznamů. V roce 2012 jich publikovali pouze o necelých 12% více, než u zbylých ročníků. Ty na tom byly s počtem záznamů stejně. Nejvíce textů bylo publikováno v prvním čísle připadající na měsíce leden a únor (v průměru více jak 20 záznamů) všech tří ročníků, za to nejmenší počet jsem našla v čísle tři pro měsíc květen a červen (průměrně 13 záznamů).

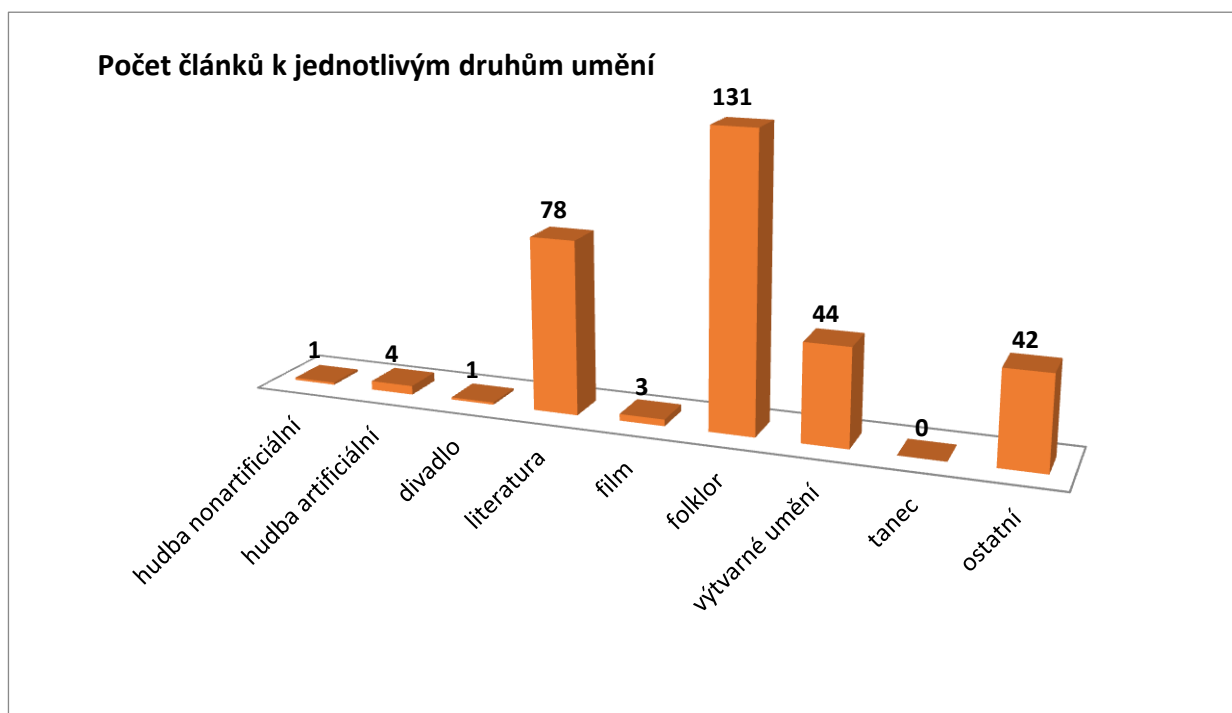
Časopis je tisknut barevně, tudíž i analyzované články většinou obsahovaly barevnou fotografii, kromě dobových snímků, jež byly černobílé. Vzhledem k tomu, že jde o časopis, je logické, že i struktura článků je přizpůsobena tomuto formátu – tedy obsáhlejší texty, více fotografií a seriály na pokračování.

⁵⁷ DVOULETÝ, Michal, FROLEC, Ivo, HABARTOVÁ, Romana, KONDROVÁ, Marta, PAŠKA, Pavel, TARCALOVÁ, Ludmila, TYMROVÁ, Iva: *Na Paletě krojů*. Zlín, 2010, s. 370-371.

⁵⁸ Seriál je obecné označení pro sled tematicky spolu souvisejících novinových materiálů (článků, reportáží, kreseb). Jde o zpravodajství téhož autora na pokračování. Nejde pouze o časopiseckou či novinovou formu, druhé označení je pro sled filmových a televizních příběhů.

PETRAČKOVÁ Věra, KRAUS Jiří a kol.: *Akademický slovník cizích slov A-Ž*. Praha, 1998, s. 686.

5.4.1 Druhy umění

Graf č. 5: Malovaný kraj – druhy umění

Jak je z grafu vidno, nejvíce se *Malovaný kraj* zabýval oblastí *folkloru* (131 záznamů, celkem 43,23%). Tato kategorie byla svým hojným zastoupením pochopitelná, jelikož jedním z hlavních cílů časopisu je mapovat a udržovat lidovou kulturu na Slovácku. Jednak zde autoři představovali folklorní osobnosti, také soubory a cimbálové či dechové muziky, ale především se snažili poukazovat na lidové řemeslo a udržení krojové tradice. Po celé tři roky zde vycházel seriál „Cimbálové muziky jihovýchodní Moravy“, také se zde představovali udržovatelé tradic pod názvem „Výrobci krojů na Slovácku“ a umělci jako „Nositelé tradice lidových řemesel“ a „Insitní umělci Slovácka“.

Druhou nejpočetnější kategorií byla *literatura* (78 záznamů, 25,74%), která ovšem v předešlých periodických nebyla tolik zmiňovaná. Z velké části šlo o recenze, jež představovaly nově vydané publikace. Nacházely se v závěru časopisu v sekci „Knihy, CD, DVD“, tu ovšem v roce 2014 grafici vynechali a recenze zařadili bez jakéhokoliv oddělení běžně do obsahu. Téměř všechny představované publikace byly doplněny o fotografii obálky. Kromě recenzí byl do této oblasti v třetím čísle roku 2013 přidán i čtyřdílný seriál „Hornácko a Hornáci v literatuře“. Redaktor popisoval buď spisovatele z Hornácka, nebo autory, kteří se o této oblasti ve své tvorbě zmiňují.

Pomyslnou třetí příčku obsadily s minimálním rozdílem dvou článků kategorie *výtvarné umění* (44 záznamů, 14,52%) a *ostatní* (42 záznamů, 13,86%). Oblast výtvarného umění představovala zejména současné i minulé slovácké malíře a umělce. Složka *ostatní* v *Malovaném kraji* reflektovala obecná témata z umění a nacházel se zde i seriál „Jídelníček našich předků“, který byl publikován v číslech roku 2012. U *Malovaného kraje* jsem se rozhodla vyčlenit oblast architektury z této složky, jelikož zaujímala více jak polovinu textů (18 záznamů, což tvoří 75% kategorie *ostatní*). Tvořili ji až na výjimky články na pokračování, jako „Technické stavby naší krajiny“, jež byl publikován do roku 2013 a „Drobné stavby Lednicko-valtického areálu“, který vycházel do roku 2012.

S minimální zaznamenaným počtem druhů umění se objevily kategorie *hudba nonartificiální* (1 záznam, 0,33%), v níž byl představen folkový muzikant, a *hudba artificiální* (4 záznamy, 1,32%) zmiňující historii hudebního školství a osobnosti z orchestru. Dále také *divadlo* (1 záznam, 0,33%), jehož jediný článek poukazoval na loutkového umělce, a *film* (3 záznamy, 0,99%) zabývající se Slováckem ve filmu.

Oblastí s nulovým zastoupením textů byl *tanec*.

5.4.2 Novinářské žánry

Obecně se v časopise používaly žánry ze všech oblastí žurnalistiky. Objevily se zde i útvary z odborné oblasti. Co se týče kulturní sféry, jednalo se zejména o *studie*⁵⁹, které byly zaměřené na obsáhlá témata z historie.

⁵⁹ Studie – jde o žánr odborné a vědecké teorie. Odborně probírá a rozebírá daný problém a usiluje na základě konfrontace dosavadního poznání s novým pozorováním a novými fakty podat novou odpověď na danou otázku, formuluje novou hypotézu nebo novou teorii, atd. Je pro ni charakteristik věcný sloh bez emocionálních příměšků, terminologická přesnost a využití odborného aparátu. Československý spisovatel: *Slovník literární teorie. 2. rozš.vyd.* Praha, 1984, s. 282.

Graf č. 6: Malovaný kraj – novinářské žánry

Přejdeme-li konkrétně k novinářským žánrům, pak jsem zjistila, že nejčastěji redaktoři Malovaného kraje psali medailony (85 záznamů, 28,05%). Byly to hlavně informace o životech pozoruhodných současných i minulých osobnostech působících na Slovácku či narozených v této oblasti a proslavených ve světě. Podobným žánrem byl portrét (25 záznamů, 8,25%), ten se však odlišuje od medailonu v tom, že se snaží ukázat osobnost spíše jako celistvost i s klady a zápory. Vyskytoval se pouze v seriálu „Cimbálové muziky jihovýchodní Moravy“.

Jako druhé byly nejvíce používány recenze (58 záznamů, 19,14%) a studie (56 záznamů, 18,48%). Recenze se vyskytovaly pouze v oblasti literatury (viz výše *Druhy umění-literatura*). Opět se jednalo o publicistickou (popularizační) variantu. Studie byly věnovány folklorním tématům, architektonickým seriálům „Technické stavby naší krajiny“ a „Drobné stavby Lednicko-valtického areálu“ a také literatuře „Hornácko a Hornáci v literatuře“.

Oznámení (17 záznamů, 5,61%) spolu se zprávou ryzí (9 záznamů, 2,97%) se nacházely na posledních stranách časopisu. Oznámení byla zaměřena na všechny druhy umění, zvaly k akcím z celého Slovácka. Zpráva ryzí byla zvolena v rubrice „Krátké z redakce“ a „Co se stalo v regionu“ a přinášela základní informace o událostech z kultury.

Více jak deset článků jsem zjistila u žánrů publicistický referát (14 záznamů, 4,62%), zpráva rozšířená (12 záznamů, 3,96%) a nekrolog (11 záznamů, 3,63%). Publicistické referáty

přinášely opět očitě svědectví zejména z folklorních akcí, jeden případ byl však věnován literární události „Svébytné vítání jara v Kyjově“. Žánr velmi oblíbený tištěným i online novinám čili zpráva rozšířená zde nenašla velké uplatnění. Klasický zpravodajství není v časopise oblíbené, proto jsem se setkala s tak nízkým výskytem zpráv obecně.

Minimální výskyt jsem zaznamenala u výzvy (5 záznamů, 1,65%), polemiky, komentáře, referátu (všechny tři žánry měly pouze 3 záznamy, 0,99%) a rozhovoru (2 záznamy, 0,66%). Polemiky se zabývaly kontroverzními tématy, jako např. kalendář umělce Roberta Vana, jenž propojil krojové součástky s nahým tělem. U některých jmenovaných útvarů jsem byla výsledkem zaskočena, jelikož jsem předpokládala, že např. rozhovor je typickým žánrem pro časopis.

5.4.3 Autoři článků

Malovaný kraj má spoustu dopisovatelů a přispěvatelů. Za tříleté období ani jeden autor nevyprodukoval více jako 25 článků, největší počet jsem zaznamenala u etnografky Romany Habartové (24 záznamů, což tvoří 7,92%). Psala folklorní seriály „Výrobci krojů na Slovácku“, který vycházel po celé zkoumané období, a také „Nositelé tradice uměleckých řemesel“, v němž pokračovala od roku 2013. Šlo o obsáhlé medailony osob a umělců, které představovala v časopise a poukazovala na jejich práci či udržování lidové kultury.

Druhým nejplodnějším autorem byl Petr Číhal (18 záznamů, 5,94%), díky seriálu portrétů o cimbálových muzikách, nazvaný „Cimbálové muziky jihovýchodní Moravy“. Na jedné straně popisuje založení a dílo těchto folklorních uskupení.

S 11 záznamy (3,63%) jsem našla Františka Schulze, který se věnoval kulturní oblasti zejména v Břeclavi a jejím úzkém okolí. Dále Antonín Mička, ten zase v časopise reflektoval území Hornácka. Jako třetím autorem byl dopisovatel pod šifrou „vur“, jemuž patří hlavně recenze publikací.

V neposlední řadě zmíním autory s vyšším počtem, než je 5 kulturních článků. Byly to Ludmila Tarcalová (6), Emil Kosovský (9), Martin Šimša (10), Oldřich Kopunec (7), Vojtěch Urbančík (7), Jiří Jilík (6) a Olga Floriánová (5).

Až na malé výjimky psali všichni autoři texty pod celým jménem. Objevily se zde i šifry, jež se nacházely spíše v závěru časopisu u kratších zpráv a oznámení.

5.4.4. Geografické určení

Kategorie „geografické určení“ byla poměrně komplikovaná, jelikož články v *Malovaném kraji* pocházely z nejrůznějších koutů Slovácka. Proto jsem vybrala pouze nejpočetnější lokality a ty jsem rozebrala níže.

Jako hlavní sledovanou oblast jsem zjistila obecně oblast Slovácka (75 záznamů, 24,75%). Spousta článků nebyla přímo zaměřena, tak byla určena pod univerzálním označením „Slovácko“. První nejpočetnější konkrétní lokací bylo okresní město Břeclav (32 záznamů, 10,56%) i s jeho částmi, jež byly zmiňovány samostatně, např. Poštorná. Pomyslné první místo jí patří proto, jelikož je zde časopis vydáván. Dalším častým zaměřením bylo taktéž okresní město, tentokrát Uherské Hradiště (26 záznamů, 8,58%). Jak jsem již psala u předchozích periodik, jde o kulturní město s bohatým děním v této oblasti. Není tedy divu, že se o něm hojně psalo, píše a bude psát.

Také Uherský Brod (14 záznamů, 4,62%) a Strážnice (10 záznamů, 3,30%) měly vzhledem k celkovému počtu zaznamenaných lokalit celkem častý výskyt. Opět se jedná o oblasti s vyšším kulturním děním, Uherský Brod (viz výše DDK-geografické určení) a Strážnice díky Mezinárodnímu Festivalu Strážnice. Ostatní města a obce neměly více jak deset záznamů, např. Lednice-Valtice (8), Vlčnov (6), Kunovice (6) a Hluk (5).

Zhodnotím-li tuto kategorii podle slováckých podoblastí, nejvíce se autoři věnovali Podluží, poté Dolňácku, Hornácku, Luhačovickému Zálesí a nakonec Moravským Kopanicím.⁶⁰

5.5 Závěr a srovnání periodik

V této kapitole jsem shrnula jednotlivé výsledky výše zkoumaných analýz zabývajících se kulturní rubrikou periodik *Slovácké noviny*, *Dobrý den s Kurýrem* a *Malovaný kraj*. Celkově jsem zanalyzovala 6942 článků zaměřujících se na různé druhy umění a lidovými zvyky.

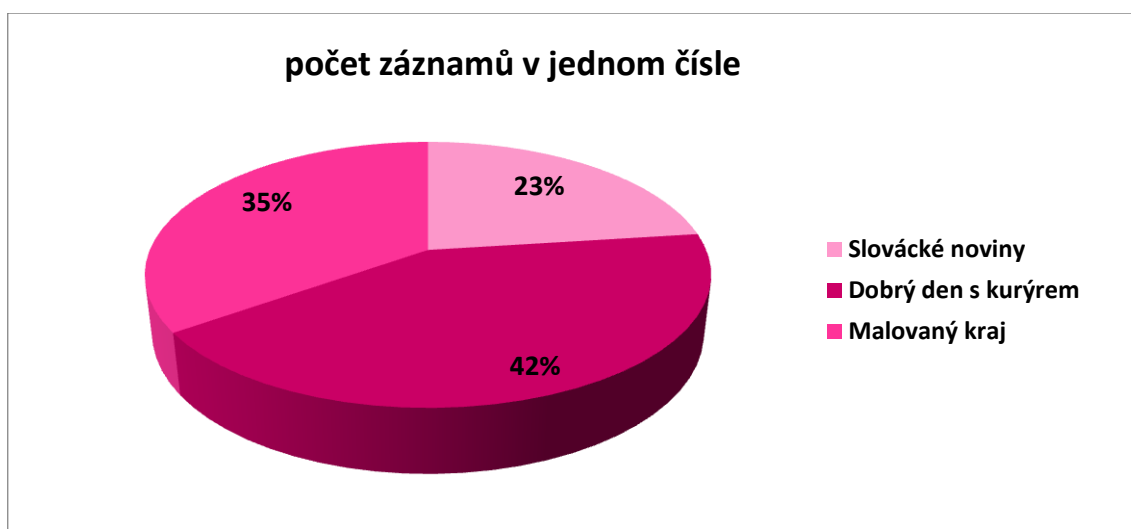
⁶⁰ DVOULETÝ, Michal, FROLEC, Ivo, HABARTOVÁ, Romana, KONDROVÁ, Marta, PAŠKA, Pavel, TARCALOVÁ, Ludmila, TYMROVÁ, Iva: *Na Paletě krajů*. Zlín, 2010, s. 370-371.

Graf č. 7: Počet záznamů jednotlivých periodik v daném období

Jak lze vyčíst z grafu, nejvíce kulturních článků (3464 záznamů, 50%) vydala redakce *Slováckých novin*, o necelá tři sta záznamů méně, tedy 3175 (46%) měl týdeník *Dobrý den s Kurýrem* a s pouhými 303 články (4%) zůstal jako nejméně početný *Malovaný kraj*. Výsledek není nijak překvapivý, odpovídá periodicitě daného listu.

Podívám-li se, pro zajímavost, na analýzu z jiného úhlu, konkrétně na počet článků vydaných v jednom čísle, pak se původně zjištěný výsledek pozmění.

Graf č. 8: Počet záznamů zjištěných v jednom čísle daných periodik

V tomto případě s největším počtem na jedno vydání skončil týdeník *Dobrý den s Kurýrem*, u kterého jsem zaznamenala průměrně 20,4 kulturních článků (42%) v jednom listu. Za ním překvapivě skončil časopis *Malovaný kraj* s průměrnou hodnotou 16,8 záznamy

(35%) ve vydání. Nejméně článků jsem našla v novinách s nejvyšší periodicitou, tedy v jednom čísle *Slováckých novin*. Průměrně se jednalo o 11,1 textů (23%).

Nejčastěji zaznamenaným druhem umění byl *folklor*, i když například v týdeníku obsadil až druhou příčku. Tento výsledek jsem předpokládala, velká většina událostí na Slovácku náleží právě do oblasti lidové kultury a tradičních zvyků. Nejméně slovácké redakce zajímal z určitých druhů umění *tanec*.

Co se týče zjištěných novinářských žánrů, nejčastěji se v periodikách vyskytovalo oznámení (pozvánka), hlavně díky týdeníku a příloze deníku, časopis do tohoto počtu přispěl pouze 10%. Z užitých textových vzorců ve všech periodikách se nejméně vyskytl nekrolog.

Geograficky na tom byly nejlépe články věnované Uherskému Hradišti (2728 záznamů), z celkového počtu tvoří necelých 40 % případů. Žádná jiná lokalita nedosáhla počtem článků k hranici tisíce. S tímto geografickým výsledkem je pak zjevné, že nejvíce textů patřilo do subregionu Dolňácko (konkrétně uherskohradištskému, hned po něm uherskobrodskému), poté Hornácko a v podstatě na stejné úrovni se vyskytly články z Podluží, Luhačovického Zálesí a Moravských Kopanic.

5.5.1 Srovnání na základě jedné události

Ze Slovácké oblasti jsem si vybrala folklorní událost „Jízda králů“. Jde o stále žijící unikátní fenomén zapsaný do dědictví UNESCO v roce 2011. V současnosti se vyskytuje nejvýrazněji ve čtyřech lokalitách Slovácka, a to ve městě Hluk (jednou za tři roky), v Kunovicích (jedenkrát za dva roky), ve Vlčnově (každoročně v květnu), v Kyjově v rámci programu Slováckého roku (jednou za čtyři roky) a příležitostně v obci Skoronice (při významných výročí vesnice). Jízda králů dnes patří k nejznámějším a nejprestižnějším obyčejům kalendářního roku. Má charakter obřadního průvodu, při němž skupina mladých mužů objíždí na koni vesnici či město. Průvod má ustálenou hierarchii, v čele jedou vyvolávači, za nimi pobočníci s tasenými šavlemi, kteří mezi sebou vedou krále – dosud nedospělého chlapce s růží v ústech. Za nimi jedou další vyvolávači a ostatní jezdci. Král a pobočníci jsou oblečeni v ženském kroji, celá družina jede na nazdobených koních. Adekvátní obdoba obřadu Jízdy králů se jinde v České republice ani jiného evropského státu

nevyskytuje. Můžeme proto hovořit o výjimečnosti a významu zmíněného obyčeje jako jedinečného svědectví fungující etnokultury.⁶¹

Nejvíce článků o Jízdě králů přinesly *Slovácké noviny*, celkově zde bylo publikováno 41 textů. Lokalitou s nejpočetnějším výsledkem byl Vlčnov (25), poté město Kunovice (10) a nakonec Hluk (6), jelikož se v něm událost pořádala pouze jedenkrát za sledované období. Naopak Vlčnovem projel průvod každý rok a v Kunovicích dvakrát za období zvolených tří let. Jednalo se zejména o zprávy rozšířené, publicistické referáty i oznámení, ale také jeden rozhovor. Několik článků redaktoři zkopírovali v úplném znění, ty jsem však do výsledku nezapočítala. Také jsem do analýzy nezahrnula speciální přílohy ke každé Jízdě Králů s programem a články, jelikož nebyly přímou součástí *Slováckých novin*, tedy nebyly publikovány ve stejný den.

V týdeníku *Dobry den s Kurýrem* otiskli devatenáct článků o této události, nejvíce jich patřilo právě Vlčnovu (11), zbytek pak Kunovicím (6) a Hluku (2). Z žánrových druhů byly použity pouze publicistické referáty a oznámení, to však jenom ve dvou případech.

Nejmenší počet nálezů ukázal časopis *Malovaný kraj*. O zvoleném tématu byly vydány pouze dva články, jednalo se o studii opatřenou fotografií s názvem „Jízda králů v UNESCO“ a zprávu rozšířenou s titulkem „První jízda králů s pečeti UNESCO“, která se vztahovala k městu Kunovice.

Jelikož *Slovácké noviny* i *Dobry den s Kurýrem* měly obdobnou žánrovou strukturu, u obou případů byly zejména publicistické referáty doplněny o množství fotografií vykreslující atmosféru události. Také neinformovaly pouze o akci jako takové, ale redaktoři si vybrali jako téma i jednotlivé aspekty, například referování o samotném králi a jeho rodině, o koních, jež jsou důležitou součástí průvodu atd.

Tento výsledek u vybrané slovácké události odpovídá i celkovému pořadí tiskovin z analýzy v období tří let, kdy se nejvíce psalo o folklorní oblasti ve *Slováckých novinách* a nejméně v *Malovaném kraji*.

⁶¹ ONDRUŠOVÁ, Vlasta, ROMÁNKOVÁ, Eva. Jízda králů v UNESCO. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 1, s. 17.

6 STYLISTICKÉ ODCHYLKY TISKOVIN

Žurnalistika představuje jisté sbírání, zpracování a šíření sdělení v žurnalistických celcích, která jsou určená pro veřejné příjemce. Proto je sdělení nebo komunikát hlavní jednotkou novinářské produkce.⁶² Ve vybraných periodikách se vyskytly žánry jak z oblasti zpravodajské, tak publicistické i syžetové.

„V současné době je žánrové rozdělení nestálé a značně vágní, není ani tak produktem teorie a vědy jako spíš praktického užívání v médiích, a proto se od striktního žánrového dělení upustilo.“⁶³ „Pokud se v Praktické encyklopedii žurnalistiky mluví o rezignaci mnohých teoretiků žánru na předložení jasných kritérií dělení, mají její autoři nesporně pravdu. Žánrové a stylistické teorie pocitují jistou nechuť k rigidním klasifikacím a dodržování zákonitostí jazykových žánrů a funkčních stylů.“⁶⁴

„Oproti tomu se však ukazuje, že ani postmoderní záliba ve vágnosti a „tekutosti“ nejružnějších klasifikací a výroků nezavala badatele ani praktiky potřeby některé principy žánrové výstavby jasně formulovat. V ohledu na příjemce (čtenáře či posluchače) vede stylová i žánrová nepřiměřenost snadno až k neporozumění, k odmítavě vnímanému narušení zdvořilostních norem nebo alespoň k vznikání nepřijemných komunikačních bariér (to však sahá až za hranice publicistických žánrů).“⁶⁵

Prolínání prvků různých stylů, a to napříč stylovými sférami⁶⁶, je jevem, který v současné komunikaci stále přibírá na síle. Čeština má po stylistické stránce velké rozpětí, textové vzorce jsou mnohotvárné, proto je nutné počítat s prolínáním rysů jednotlivých žánrů a neurčenými hranicemi mezi nimi, taktéž s rozvolňováním některých vžitých modelů textu a s vytvářením nových. Stále častěji je sledováno míchání a prolínání typických rysů určitých žánrů s jinými stylovými oblastmi, než jsou oblasti, kde se žánr tradičně vyskytuje. Proměňující se styly a jejich dynamičnost jsou pro komunikaci typické. A proto je třeba vznik a vývoj stylů chápat jako nepřetržitý proces.⁶⁷

⁶² BARTOŠEK, Jaroslav: *Žurnalistika 2. Zpravodajství, publicistika, titulky*. Olomouc, 2004, s. 4.

⁶³ OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Josef: *Praktická encyklopedie žurnalistiky*, 3 vyd. 2007, s. 243.

⁶⁴ OSVALDOVÁ, Barbora: *O komentářích, o komentátorech*. Praha, 2013, s. 15.

⁶⁵ OSVALDOVÁ, 2013, tamtéž.

⁶⁶ „Stylová sféra (též oblast) je označení pro skupiny textů s určitými shodnými rysy, charakteristikami, které v obdobných kontextech vykazují z hlediska dominantních znaků shodnou podobu, strukturu. Podle funkčního hlediska lze identifikovat základní sféry: běžně dorozumivací, odbornou, publicistickou a uměleckou.“ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 37.

⁶⁷ MINÁŘOVÁ, Eva: *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, 2011, s. 105.

Periodika zaměřená na regionální (či dokonce lokální) žurnalistiku podléhají těmto jevům více, než celostátní či nadnárodní listy. Je to dané prostorovým hlediskem a následně snahou přinášet příjemcům „polidštěné“ informace a ve čtivější formě. Toho redakce dosahují zejména díky aktualizacím (též aktivizačním) jazykovým výrazům.⁶⁸

Podstatným důvodem je i skutečnost, že v novinách publikuje spousta redaktorů, obzvláště z malých redakcí, jež nejsou kvalifikovanými žurnalisty.⁶⁹ Nebo alespoň nejsou dostatečně aprobováni v problematice novinářských žánrů a stylistiky.

Tuto problematiku demonstruji na příkladech oznámení (pozvánky) jako nejčastěji užívaného žánru z periodik *Slovácké noviny*, *Dobry den s Kurýrem* i *Malovaný kraj*, i když v tomto případě jde o časopis a jeho struktura se od seriózních novin liší. Proto jsem zejména přihlížela k výsledku ze seriózních novin. Vybrané příklady jsem konfrontovala s normami.

6.1 Příklady oznámení

Podle odborné literatury je *oznámení* zpravodajský textový vzorec vycházející ze žánru základní zpráva. Seznamuje však příjemce s událostí, která teprve nastane. Aby bylo oznámení úplné, předpokládá se, že autor odpoví na základní údaje, kterými je název akce, místo a čas jejího konání. V redakční podobě jde o texty zpracované v délce zprávy v základní podobě či noticky, rozsah bývá omezen na minimum. Výraznou roli hraje úspora místa.⁷⁰ Jedná se o zpravodajský textový vzorec, a proto nesmí dojít k porušení informační kvality.

Slovácké noviny obsahovaly oznámení různých typů. Zvolila jsem dvě ukázky, které se od sebe na první pohled nejvíce lišily. První příklad (*Holubová a Klepl přivezou veselé příhody*) byl zařazen do rubriky „Kukátko z Uherskobrodsko“. Co se týče délky a stylu, tak oznámení odpovídalo dávaným v teoriích. Byly zde odpovědi na základní otázky – kdo, co, kdy a kde.

⁶⁸ Aktualizace je prostředek v textu, který budí pozornost, je přijímán jako „neobvyklý“. Smyslem aktualizací, výrazového ozvláštňení, je upoutat pozornost čtenáře, zatraktivnit text, vložit do projevu emocionalitu, odhalit postoj autora k tématu. Pro proces aktivizace je typická neologie, nepřímá pojmenování, obraznost, tropy a figury, rovněž řečnické otázky, odpovědi a expresivní výrazy. JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 82.

⁶⁹ „Neustále se potýkáme s nedostatkem kvalifikovaných novinářů, kteří by zvládli zpracovat téma, u technických redakcí navíc o to bolestněji, že je třeba jistá odborná znalost, při specializaci řady serverů i ne zrovna triviální. Tlačit při součtu těchto faktů na zvyšování kvality výsledných materiálů je sisyfovský úkol a není se čemu divit, že obsahový rozvoj na českém Internetu je u naprosté řady serverů nulový.“

Média v krizi, online z: <http://m.lupa.cz/clanky/media-v-krizi-prechodu-uzivatelu-i-sebezaujeti-ii/?forceSwitch>, citováno 20. 4. 2016.

⁷⁰ JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 77.

V pozadí obsahovala pozvánka ještě dodatek v citaci, na co že se mají účastníci těšit, avšak byl zde jmenován obecný původce⁷¹, konkrétně uherskobrodští pořadatelé, což vede k porušení informační kvality. Druhá ukázka (*Vstupte do Tajemné zahrady pohádek Jiřího Trnky. Už od pátku v Muzeu J. A. Komenského*) mne zaujala jednak označením „pozvánka“ a jednak opravdu dlouhým titulkem. První část textu jako pozvánka vypadá, následuje dlouhý odstavec zaměřený na výročí Jiřího Trnky. Dalším zbytečným prvkem je citace průvodce výstavou, který jmenuje, co všechno Trnka za svůj život dokázal, a hnedle na to navazuje část, kde autor připomíná jeho nejznámější ilustrace, a část kde rozebírá jeho filmovou tvorbu. Závěrem zmiňuje projekci filmu, který se bude promítat během výstavy. Celkově vzato jde spíše o pozvánku dohromady s portrétem a referátu o výročí. Podle mého názoru se autor snažil informovat a vzdělat veřejnost o Jiřím Trnkovi, ale to do zpravodajství nepatří. Pozvánka zabírá zbytečně spoustu prostoru.

Obrázek č. 2: Oznámení č. 1 publikované v příloze Slovácké noviny (6. března 2013)

⁷¹ Odkazování autora na obecného (institucionální či profesní) původce není považováno za objektivní postup, což narušuje zpravodajskou hodnotu. Často se jedná o spojení např. podle ekonomů, statistik, dle informací, kritici se odvolávají, uvedl člen vedení sociální demokracie a další. JÍLEK, Viktor: *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc, 2009, s. 67-68.

Obrázek č. 2: Oznámení č. 2 publikované v příloze Slovácké noviny (6. března 2013)

U týdeníku jsem taktéž vybrala dva nejčastější typy pozvánek, jež se v listu vyskytovaly. V prvním případě (*Přijede největší ostravský Cyp!*) jde o oznámení, jež má rozšířený background (čili pozadí), kde autorka popisuje osobu a akci, na kterou se mohou návštěvníci těšit. Vše doplnila citací vyjádření dané osoby. Prostřední odstavec, který je v podstatě „navíc“ slouží k přiblížení a navnadění čtenáře. Používala i výrazy aktivizace, jako např. rozjel svou show, nepřehlédnutelný a nepřeslechnutelný, s uhelným pohledem, pytel humoru, atd. Druhý typ (*Zlín film festival láká studenty a mladé atraktivním programem*) mne zaujal především dlouhým titulkem. Co se týče textového vzorce, jedná se o delší text než v prvním případě a než by měl být dle žánrové normy u oznámení. V úvodu článku nalezneme krátký popis, jenž uvádí čtenáře do souvislostí s programem na Zlín Film Festivalu. V následujících čtyřech odstavcích autor představuje široký program festivalu od hudební, filmové, tvořivé sféry po přednášky, marketingové projekty, a další. V pozadí textu je vyjádřen kladný postoj

k festivalu, který dodává textu subjektivní charakter. Opět se snaží čtenáři shrnout všechno nejzajímavější do malého prostoru, jenž noviny mohou poskytnout. Zřejmě autor chtěl, aby si z programu vybral úplně každý, což však u zpravodajství není podstatné. I v tomto případě jsou užívány aktivizační prvky, jako „atraktivní program, žánrově pestrý hudební zážitek, nevšední zážitek slibuje“ a další. Zde v podstatě lze považovat každý odstavec za jednu „pozvánku“, jelikož každá část zaujímá jiný druh akce, jiné místo a jiný čas.

Přijede největší ostravský Cyp!

UH. HRADIŠTĚ ■ Cyp z Ostravy, vlastním jménem Michal Kavalčík, je oblíbený český bavič, moderátor, herec a zpěvák, který zavítá v úterý 28. května v 19.30 do Klubu kultury v Uh. Hradišti, aby tam rozjel svou show s názvem The Best of Cypa.

Nepřehlédnutelný a nepřeslechnutelný bavič z Ostravy s uhlým pohledem přiveze pytel humoru a písniček, podložený knihou Besceles - neuvěřitelná kniha o stejné neuvěřitelném Rudovi. „Zduř děcka, když sem zjistil, že už aji bezvýznamne zpěvačky, uklízečky nebo kuchařky mají knihy svojich (kratkých) paměti, tuž mě to dožralo! Bo sem, kurde, též celebryta! No ni?“ Dle Rudova vyjádření - čeká vás nezapomenutelný večer!

Vstupenky jsou v předprodeji v Klubu kultury, Městském informačním centru Uh. Hradiště. Soutěžit s DOBRÝM DNEM o volné listky můžete na str. 10. **(ivo)**

Zlín film festival láká studenty a mladé atraktivním programem

ZLÍN ■ Zlín se do historie zapsal především jako centrum obuvnického průmyslu, dnes se však profiluje jako město studentů - v současné době jich tady studuje přibližně 14 tisíc. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež Zlín Film Festival, jehož letošní 53. ročník se koná od 27. května do 1. června, se tomuto trendu přizpůsobuje a každý rok rozšiřuje a zkvalitňuje nabídku pro tuto cílovou skupinu - a to nejen skladbou festivalových filmů, ale také zaměřením doprovodných akcí.

Atraktivní program je každý den připraven na Open Air Placu - travnatém svahu pod Domem umění ve Zlíně. Nejprve chill-out music, poté graffiti show, ve 20.00 koncert, od 21.30 projekce filmu a po jejím skončení až do časných ranních hodin Dj.

Po setmění se budou promítat filmy Temný rytíř povstal, Skyfall, Okresní přebor, Avengers, Spring Breakers a Měďa.

Žánrově pestrý hudební zážitek nabídne koncert 1. června na náměstí Míru konaný v rámci Dne s Českým rozhlasem. Na pódiu se vystřídají Lenka Dusilová s aktuálním projektem Baromantika, Vladimír 518 a živá premiéra alba Idiot, poprvé s novým koncertním programem vystoupí Tata Bojs.

Mladým lidem, a samozřejmě nejen jim, je přístupný také speciální odborný Film Industry program Zlín Film Festivalu. Rada zajímavých seminářů a workshopů proběhne od pondělí do pátku vždy v 11.00, 15.00 a 17.00 v malém sále Kongresového centra Zlín. Nevšední zážitek slibuje například prezentace nového filmu Pojedeme k moři, který ve Zlíně představí jeho protagonista Jirka Mádl. Užitečné informace nabídne workshop vedený producentem Miloslavem Šmidmajerem zaměřený na product placement ve filmu Čtyřlístek ve službách krále nebo série odborných workshopů České televize věnovaná startu nového dětského kanálu Děčko.

Studenti jsou vítáni také na Duhové kuličce - projektu zaměřeném na filmový marketing a na projekcích mezinárodního festivalu studentských filmů Zlínský pes.

Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež Zlín Film Festival je nejstarsím festivalem svého druhu na světě, a přesto stále zůstává mladý, aktuální, moderní a otevřený všem generacím. **(kul)**

Obrázek č. 4: Oznámení publikované v týdeníku Dobrý den s Kurýrem (23. května 2014)

I když se jedná o časopis, k vybranému zpravodajskému žánru měl nejbližší ze všech zkoumaných tiskovin. U všech tří pozvánek (*Kurz verbuňku v Břeclavi*, *Kvítí milodějně i Vzpomínka na Fanka Jilíka*) se jedná o krátké sdělení, kde autor stručně, někde až přímo heslovitě, obeznamuje čtenáře o pořádané události, obsahují všechna důležitá fakta, bez jakýchkoliv doplňujících slohových postupů a nadbytečných výrazových prostředků. U posledního příkladu (*Vzpomínka na Fanka Jilíka*) zasazuje autor čtenáře do kontextu krátký úvodem, čímž však neporušuje informační kvalitu.

<h3>Kurz verbuňku v Břeclavi</h3> <p>Až do poloviny května, vždy každé pondělí od 18.00 do 19.00, se bude v Domě školství v Břeclavi konat kurz verbuňku pro chlapce do 15 let. Určen je těm, kteří se chtějí zdokonalit, nebo připravit na soutěže v tomto populárním lidovém tanci Podluží. Cvičební úbor nutno vzít s sebou. Lektorem je Jaroslav Švach.</p>	<h3>Kvítí milodějně</h3> <p>Koncert Kvítí milodějně, s podtitulem Ze sběrů Leoše Janáčka, se uskuteční v neděli 20. dubna v 18.00 v Kulturním domě Strážničan ve Strážnici. Účinkují CM Danaj se svými sólisty, mužské vokální kvarteto Q VOX, varhaník Martin Jakubiček a další.</p> <p>Předprodej a rezervace lístků na tel. čísle: 518 334 762 nebo na: program@kd-straznice.cz</p>
<h3>Vzpomínka na Fanka Jilíka</h3> <p>U příležitosti letošních nedožitých stých narozenin a dvacátého výročí úmrtí spisovatele, uměleckého knihvazače a člena redakční rady Malovaného kraje Fanka Jilíka se v jeho rodných Kunovicích uskuteční vzpomínkový večer.</p> <p>Konat se bude 16. května v Panském dvoře. Zahájen bude v 19.30 otevřením výstavy Jilíkových uměleckých knižních vazeb, na niž ve 20.00 naváže samotný vzpomínkový pořad a křest knížky Tajemství lásky, obsahující soubor povídek a fejetonů F. Jilíka publikovaných dosud jenom na stránkách regionálního tisku.</p>	<h3>Výzva</h3> <p>Vážení čtenáři, obracíme se na vás s žádostí o zaslání receptů na tradiční jídla ze Slovácka, ať už předávaná ve vašich rodinách z pokolení na pokolení, či získaná od sousedů, příbuzných, známých... Uvítáme, pokud k nim pošlete rovněž fotografii jídla.</p> <p>Mnohé z receptů a doprovodných fotek rádi uveřejníme buď přímo v Malovaném kraji, nebo v rámci některého z projektů, na kterém se budeme podílet.</p> <p style="text-align: right;">Děkuje redakce</p>

Obrázek č. 5: Oznámení publikované v časopise Malovaný kraj (březen/duben 2014)

7 ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem si kladla za cíl zmapovat kulturní oblast ve vybraných tiskovinách Slovácka v letech 2012 až 2014, tedy co nejvíce současný stav. Zanalyzovala jsem a podala obraz kultury v příloze deníku *Slovácké noviny*, týdeníku *Dobry den s Kurýrem* a časopise *Malovaný kraj*. Pro tento účel jsem vytvořila tři analýzy tiskovin, které přinesly závěrečná fakta a vyhodnocení.

Celkově jsem zjistila 6942 kulturních článků, z čehož nejvíce se kulturou zabývala příloha deníku *Slovácké noviny*, jež vycházela dvakrát do týdne a publikovala 3464 textů. Dále byl nejpłodnější týdeník *Dobry den s Kurýrem*, s počtem 3175 článků, a nejméně textů vydal *Malovaný kraj*, celkem 303 záznamů. Opačná čísla však přineslo měření v počtu článků na jedno vydané číslo. Zde byla podle prostoru věnovaného kultuře řazena periodika v pořadí *Dobry den s Kurýrem*, *Malovaný kraj* a *Slovácké noviny*. Ovšem v poslední části analýzy, kde jsem srovnávala periodika v rámci jedné slovácké události, konkrétně Jízdy králů, se potvrdilo pořadí tiskovin stejně jako v prvním případě. *Slovácké noviny* publikovaly 41 článků, *Dobry den s Kurýrem* 19 a *Malovaný kraj* pouze 2. Výsledek jsem však předpokládala, protože *Slovácké noviny* vycházejí dvakrát týdně, *Dobry den s kurýrem* jedenkrát týdně a *Malovaný kraj* je vydáván jako dvouměsíčník.

Jelikož jsou tiskoviny zaměřeny na Slováckou oblast, bylo pochopitelné, že se nejvíce články zabývaly folklorní tematikou, i když v týdeníku se nejvíce vyskytovaly texty zaměřené na hudbu nonartificiální. Zajímavostí bylo, že ani jeden druh se u tiskovin neshodoval ve zjištěném počtu a vždy jsem musela počítat s průměrným výsledkem. S nejmenším zastoupením záznamů se ukázala kategorie tance.

Dalšími analyzovanými body byl žánr, autor a geografické určení. Z novinových žánrů se nejvíce uplatňovaly oznámení (pozvánky), publicistické referáty a zprávy rozšířené, z čehož lze říct, že základem kulturních rubrik byla oblast zpravodajství. Co se týče geografického určení, nejčastěji byly texty směřovány k okresnímu městu Uherské Hradiště.

Z analýzy jsem rovněž zjistila, pro jakou skupinu čtenářů redaktoři tiskovin své články publikovali. Zatímco *Slovácké noviny* a *Dobry den s Kurýrem* jsou zaměřeny na starší i mladší populaci, snaží se přizpůsobit obsah více i méně náročnému příjemci. *Malovaný kraj* se orientuje spíše na intelektuální publikum, svým náročnějším a odbornějším obsahem se zavděčuje náročnému a národopisně zaměřenému čtenáři.

V závěrečné kapitole Stylistické odchylky tiskovin jsem se zabývala regionálním trendem v komunikátech a problematikou dodržování textových vzorců, jež jsem demonstrovala na uvedených příkladech. Dospěla jsem k závěru, že hlavně deník a týdeník se snaží přizpůsobit čtenáři zejména atraktivností textů, jednoduchostí a čtivostí, nehledě na to, jaký je původní význam užitého textového vzorce. Regionální periodika dávají přednost postoji ke čtenáři, nežli stylisticky správné koncepci novin.

Z celkového výsledku analýzy jsem zjistila, že vzhledem k periodicitě tiskoviny prezentují kulturu ve velké míře. Texty i obrazová sdělení zaručovaly čtenářům pestrost i různorodost obsahu. A jelikož se jednalo o období poměrně nedávné, jsou tiskoviny bez velké změny a pro obyvatele Slovácka dodnes stále žádané.

Resumé

Tato bakalářská práce se zabývá Obrazem kultury v tiskovinách Slovácké oblasti v letech 2012-2014. Jednalo se o časopis *Malovaný kraj*, týdeník *Dobry den s Kurýrem* a deník *Slovácký deník*, z něhož byla analyzovaná pouze příloha *Slovácké noviny*.

Cílem práce bylo zjistit, jak velký prostor jednotlivé tiskoviny věnují kulturní sféře a jaké zastoupení měla žánrová různorodost. Dále bylo snahou odhalit regionální trend ve volbě obsahu a přístupu k jednotlivým druhům umění. V neposlední řadě se práce zabývá stylistickými odchylkami, jež převládají v regionálním tisku (zejména deníku a týdeníku).

Samotné práci předcházelo náročné zjišťování kulturních záznamů daných tiskovin.

Teoretická část nastiňuje Slováckou oblast, dále se zabývá historií, strukturou a vydavatelem zkoumaných periodik. Druhou část, vlastní analýzu, otevírá krátká charakteristika novinářských žánrů. Následuje přehled složený z údajů, zaměřující se na druhy umění, novinářské žánry, autory textů a geografické určení článků, jež byl zaznamenán do tabulek a grafů. Dále jsou periodika srovnána na základě vybrané události, kde se opět sleduje četnost publikování a kompoziční stránka. Poslední kapitola zabývající se stylistikou konfrontuje teoretické uchopení žánru s vybranými příklady článků z tiskovin.

Summary

This thesis deals with the Image of culture in newspapers of the Slovácko area during 2012-2014. It focuses on the magazines *Malovaný kraj* (journal), *Dobry den s Kurýrem* (weekly) and *Slovácký deník* (daily) from which only the attachment called *Slovácké noviny* is analysed.

The aim of the thesis was to find out the space which the particular magazines give to the culture sphere and also the representation and variety of the genres. Furthermore, the thesis is supposed to reveal the regional trend in the choice of content and approach to particular arts. Finally, it deals with the stylistic deviations which predominate in the regional press.

Initially, the work itself was preceded by a very demanding research of the cultural articles and text in chosen magazines.

The theoretical part outlines the Slovaccko area and discusses the history, structure and publishers of particular magazines. The second part – analysis is introduced by short characteristics of journalistic genres. The overview of kinds of art, journalistic genres, authors and geographical placement of the particular articles follows. It is captured into the charts and graphs.

Moreover, the magazines are compared according to the selected event in the Slovaccko area. The comparison focuses on the frequency of publications and its composition. The last chapter deals with the stylistics and confronts the theoretical grasp of a genre with the chosen articles from magazines.

Zusammenfassung

Diese Bachelorarbeit befasst sich mit dem kulturellen Bild in Druckerzeugnissen im Bereich der Mährischen Slowakei (tschechisch: Slovákko) in den Jahren 2012 bis 2014. Es handelt sich um die Zeitschrift *Malovaný kraj*, die Wochenzeitung *Dobry den s kurýrem* und die Tageszeitung *Slovácký denik*. Aus jenen Druckerzeugnissen wurden ausschließlich Artikel mit Bezug zur Mährischen Slowakei analysiert.

Das Ziel dieser Arbeit war es, herauszufinden, wie viel Freiraum einzelne Druckerzeugnisse, also Zeitschriften und Zeitungen, der kulturellen Sphäre überlassen und welche Repräsentanz die Diversität der Genre hat. Des Weiteren bemüht sich diese Arbeit damit, den regionalen Trend bei der Wahl des Inhalts und den Zugang zu einzelnen Arten der Kunst aufzudecken. Zuletzt beschäftigt sich diese Arbeit mit stilistischen Abweichungen, welche im regionalen Druck vorherrscht (insbesondere in Tages- und Wochenzeitungen).

Der Arbeit selbst ging eine schwierige Ermittlung von kulturellen Aufzeichnungen der gegebenen Druckerzeugnisse voraus.

Der theoretische Teil skizziert den Bereich der Mährischen Slowakei, weiterhin behandelt er Geschichte, Struktur und Herausgeber untersuchten Periodika. Den zweiten Teil, die eigene Analyse, eröffnet eine kurze Charakteristik journalistischer Genren. Es folgt ein Überblick zusammengesetzt aus Angaben, welche sich auf Arten der Kunst, journalistische Genres, Autoren von Texten und die geografische Festlegung von Artikeln konzentriert, welche in eine Tabelle und eine Grafik eingetragen wurden. Des Weiteren werden Periodika auf der Basis ausgewählter Ereignisse verglichen, wo man wiederum die Häufigkeit der Publikationen und die kompositorische Seite betrachtet. Das letzte Kapitel, welche sich mit der Stilistik beschäftigt, konfrontiert das theoretische Verständnis von Genren mit ausgewählten Beispielen aus Druckerzeugnissen.

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

Literatura

- BARTOŠEK, Jaroslav: Žurnalistika 2. Zpravodajství, publicistika, titulky. Olomouc, 2004
- DOČKAL, Miroslav: Novinářské žánry. 1.vyd. Praha, 1973
- DOČKAL, Miroslav: Novinářské žánry. 2.vyd. Praha, 1974
- DVOULETÝ, Michal, FROLEC, Ivo, HABARTOVÁ, Romana, KONDROVÁ, Marta, PAŠKA, Pavel, TARCALOVÁ, Ludmila, TYMROVÁ, Iva: Na Paletě krojů. Zlín, 2010
- HRABÁK, Josef: Poetika. Bratislava, 1973
- JÍLEK, Viktor: Dějiny české žurnalistiky od svého počátku do roku 1945. Olomouc, 2001
- JÍLEK, Viktor: Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů. Olomouc, 2009
- KOUKAL, Milan: Dechovka: historie a současnost naší dechové hudby. Praha, 2007
- KUBÍČEK, Jaroslav: Dějiny žurnalistiky na Moravě. Brno, 2013
- LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H.: Velký sociologický slovník. Praha, 1996
- MINÁŘOVÁ, Eva: Stylistika pro žurnalisty. Praha, 2011
- ONDRUŠOVÁ, Vlasta, ROMÁNKOVÁ, Eva. Jízda králů v UNESCO. *Malovaný kraj* 48, 2012, č. 1
- OSVALDOVÁ, Barbora: O komentářích, o komentátorech. Praha, 2013
- PECHÁČEK, Stanislav: Lidová píseň a sborová tvorba. Praha, 2011
- VIČAR, Jan: Hudební kritika a popularizace hudby. Praha, 1997

Slovníky

- ČESKOSLOVENSKÝ SPISOVATEL: Slovník literární teorie. 2. rozš.vyd. Praha, 1984
- HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora: Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. Praha, 2002
- OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Josef: Praktická encyklopedie žurnalistiky, 3. vyd. Praha, 2007
- PETRAČKOVÁ Věra, KRAUS Jiří a kol.: Akademický slovník cizích slov A-Ž. Praha, 1998

Kvalifikační práce

VAŠKOVÁ, Veronika: *Obráz kultury v celostátních novinách na přelomu milénia*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Olomouc 2013

STAREČKOVÁ, Petra: *Obráz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého. Filozofická fakulta. Olomouc 2013

VOJKŮVKOVÁ, Kateřina: *Obráz kultury v celostátních denících v letech 1990 a 1991*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Olomouc 2014

Internetové zdroje

<http://www.vlp.cz>

<http://www.penta.cz>

<http://www.synot.cz/doc/dobry-den-s-kuryrem-as>

<http://www.slavnostivinauh.cz/uherske-hradiste>

<http://www.malovanykraj.cz/časopis>

<http://www.slovackedivadlo.cz/novinka/record-vysel-slovacke-divadlo-je-jednosouborovym-divadlem-nejvetsim-poctem-predplatitelu-rep>

<http://m.lupa.cz/clanky/media-v-krizi-prechodu-uzivatelu-i-sebezaujeti-ii/?forceSwitch>

http://www.svettisku.cz/buxus/generate_page.php?page_id=1967&buxus_svettisku=f3f3

<http://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/masopust/ zobraz=masopust---zvyky-a-tradice>

<http://www.slovackedivadlo.cz/slovacke-divadlo>

http://www.images.slideplayer.cz/24/7349752/slides/slide_4.jpg

Prameny

Slovácký deník, rok 2012

Slovácký deník, rok 2013

Slovácký deník, rok 2014

Dobry den s Kurýrem, rok 2012

Dobry den s Kurýrem, rok 2013

Dobry den s Kurýrem, rok 2014

Malovaný kraj, 2012

Malovaný kraj, 2013

Malovaný kraj, 2014

Další zdroje

Rozhovor s Pavlem Paškou, dne 15. 10. 2015, archiv Terezy Tymrové

Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 10. 12. 2015, archiv Terezy Tymrové

Rozhovor s Jiřím Jilíkem, dne 4. 3. 2016, archiv Terezy Tymrové

Seznam grafů

Graf č. 1: Slovácké noviny – druhy umění

Graf č. 2: Slovácké noviny – novinářské žánry

Graf č. 3: Dobrý den s Kurýrem – druhy umění

Graf č. 4: Dobrý den s Kurýrem – novinářské žánry

Graf č. 5: Malovaný kraj – druhy umění

Graf č. 6: Malovaný kraj – novinářské žánry

Graf č. 7: Počet záznamů jednotlivých periodik v daném období

Graf č. 8: Počet záznamů zjištěných v jednom čísle daných periodik

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Etnografická mapa Slovácka

Obrázek č. 2: Oznámení č. 1 publikované v příloze Slovácké noviny (6. března 2013)

Obrázek č. 3: Oznámení č. 2 publikované v příloze Slovácké noviny (6. března 2013)

Obrázek č. 4: Oznámení publikované v týdeníku Dobrý den s Kurýrem (20. května 2013)

Obrázek č. 5: Oznámení publikované v časopise Malovaný kraj (březen/duben 2014)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Ukázka pracovní tabulky (*Slovácké noviny*)

Příloha č. 2: Ukázka pracovní tabulky (*Dobrý den s Kurýrem*)

Příloha č. 3: Ukázka pracovní tabulky (*Malovaný kraj*)

Příloha č. 4: Titulní strana střeďeční přílohy deníku Slovácké noviny

Příloha č. 5: Titulní strana páteční přílohy deníku Slovácké noviny

Příloha č. 6: Titulní strana týdeníku Dobrý den s Kurýrem

Příloha č. 7: Obálka časopisu Malovaný kraj

Anotace

Příjmení a jméno autora: Tymrová Tereza

Katedra a fakulta: Katedra muzikologie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc

Název práce: Obraz kultury v tiskovinách Slovácké oblasti v letech 2012–2014

Vedoucí práce: Mgr. Martina Pudelová

Počet stran: 66

Počet znaků: 107 942

Počet příloh: 7

Počet titulů použité literatury: 21

Klíčová slova: kultura, noviny, článek, žánr, umění, Slovácké noviny, Slovácký deník, Dobrý den s Kurýrem, Malovaný kraj.

Charakteristika práce: Bakalářská práce je zaměřena na kulturu v tiskovinách Slovácké oblasti v letech 2012–2014. Mapuje historii zvolených novin, jejich charakteristiku, strukturu, a zařazuje je do vymezené doby. Zaměřena je zejména na kulturní rubriku. Práce zobrazuje jednotlivé analýzy kulturních článků vybraných tiskovin, poté je vzájemně srovnává, vyhodnocuje, zabývá se stylistikou regionální žurnalistiky a dochází k určitým závěrům.

Přílohy

Příloha č. 1: Ukázka pracovní tabulky (Slovácké noviny)

datum	číslo	název článku	zaměření	žánr	autor	oblast
4.1.2012	st	Tisícihlavý dav rozezpívali na Javořině boršičané	folklor	publicistický referát	Pavel Bohun	Velká Javořina
		Nivnice nazdobila nejkrásnější strom v republice	ostatní	zpráva rozšířená	bm	Nivnice
		Koncert Hradišťanu završí fotosoutěž Ohlédnutí 2011	výtvarné umění	oznámení	bm	Uherské Hradiště
		Kouzlo improvizace	divadlo	poznámka	Blanka Malušová	Staré město
		Svíčky rozzářily kostelanský most	ostatní	zpráva rozšířená	bm	kostelany
		Ohniva třásla Slováckou budou	folklor	zpráva rozšířená	bm	Uherské Hradiště
		Na dětech obdivují jejich smích, který se až zajíká	divadlo	rozhovor	Josef Kajetán	Uherské Hradiště
		Kunovice slavily příchod roku 2012 před radnicí	ostatní	zpráva rozšířená	bm	Kunovice
		V sokolovně rozehráli na silvestra Partičku	divadlo	zpráva rozšířená	bm	Staré město
		Bellan připravuje Tao sexu	divadlo	zpráva rozšířená	bm	Slovácko
		Na vánočním koncertě zahrál i místostarosta	hudba nonartificiální	zpráva rozšířená	lap	Míkovice
		V Boršicích plesaly princezny i uklízečky	ostatní	zpráva rozšířená	bm	boršice u blatnice
		Báseň miroslav kapinus slaví 70 let	literatura	portrét	poh	Uherský Brod
		Vychází přepis přepisu a překlad překladu	literatura	oznámení	aka	Uherský Brod
		Koncertem připomněli Vánoce	folklor	zpráva rozšířená	pb	Hradčovice
		Celkem 170 členů Klubu Štěpánů zvolilo starostou Jilíka	folklor	zpráva rozšířená	lap	Uherský Brod
		Fotoohlédnutí za folklorem	folklor	foto s popiskou	avP	Slovácko
6.1.2012	pa	V hradištské knihovně vystavujíex libris Václava Havla	literatura	oznámení	bm	Uherské Hradiště
		Hradišťan otevře výstavu Ohlédnutí	folklor	oznámení	bm	Uherské Hradiště
		Ředitel klubu kultury vyrábí vlastní nápoj	ostatní	zpráva rozšířená	man	Velká Javořina
		Buchovice v galerii představí, na co jsou oyšní	ostatní	oznámení	bm	Buchovice
		Tříkrálový koncert odzpívá dechovka i sbor	folklor	oznámení	petk	Slovácko
		Oskar a růžová paní má už zítra premiéru	divadlo	zpráva rozšířená	Josef Kajetán	Uherské Hradiště
		Unikátní dokument nahlédne do zákulisí	divadlo	oznámení	kaj	Uherské Hradiště
		Jak jste objevili příběh babi růženy a Oskara	divadlo	rozhovor	kaj	Uherské Hradiště
		Nová hra je beznadějně vyprodaná	divadlo	zpráva rozšířená	kaj	Uherské Hradiště
		Ondřej brzobohatý podporuje kamarády ze Slov.divadla	divadlo	zpráva rozšířená	kaj	Uherské Hradiště
		Na premiéru se těší Naďa Konvalinková i další osobnosti	divadlo	zpráva rozšířená	kaj	Uherské Hradiště
		Prodej předplatného se pro velký zájem diváků prodlužuje	divadlo	zpráva rozšířená	kaj	Uherské Hradiště

Příloha č. 2: Ukázka pracovní tabulky (Dobry den s Kurýrem)

datum	číslo	název článku	zaměření	žánr	autor	oblast
6.1.2014	1	Vánoce bez pohádky? Nepředstavitelné	divadlo	publicistický referát	pri	Vážany
		Pokřtěni s CD byli hlavně fanoušci	hudba artificiální	publicistický referát	pri	Uherské Hradiště
13.1.2014	2	Operní skvost ze Salcburku	divadlo	oznámení	vrt	Uherské Hradiště
		Rychlé šípy zažívají comeback	divadlo	zpráva rozšířená	vrt	Uherské Hradiště
		Výtěžek vánočního koncertu byl rekordní	hudba nonartificiální	publicistický referát	iva	Uherské Hradiště
		Nová krojová tradice v Buchlovicích	folklor	oznámení	iva	Buchovice
		"Není nic lepšího než vidět, že herci zkoušejí s nadšením"	divadlo	rozhovor	kul	Uherské Hradiště
		Absence hopsinkové šťávy rozhodně znát nebyla	tanec	publicistický referát	km	Horní Němčí
		Dovol, děkuji, promiň	tanec	publicistický referát	pri	Uherské Hradiště
		Farář si z lesu odnesl klíště	tanec	publicistický referát	pri	Boršice
		"Tančím dobře, tančím rád," tvrdí lídr Yoyo band	hudba artificiální	rozhovor	Adéla Kotková	Uherské Hradiště
20.1.2014	3	Bublanina absolutním vítězem	literatura	zpráva rozšířená	Iva Pašková	Bánov
		Balet v kině: Giselle z Londýna	tanec	oznámení	vrt	Uherské Hradiště
		Pro úspěch opakovat!	divadlo	zpráva ryzí	iva	Uh. Hradiště a Uh. Brod
		Jazzová Reduta	hudba artificiální	oznámení	kkuh	Uherské Hradiště
		Nové výstavy v Galerii Slováckého muzea	výtvarné umění	oznámení	kul	Uherské Hradiště
		Bliží se ke stovce!	divadlo	zpráva rozšířená	vrt	Uherské Hradiště
		Víkend převálcují krojovaní!	tanec	oznámení	pas	Vičnov a Blatnice
		Který ze slováckých herců dostane Oskara?	divadlo	zpráva	vrt	Uherské Hradiště
		Na parketu to stále vřelo	tanec	publicistický referát	KM	Bánov
		Sálem voněla kromě divočiny i rybina	ostatní	publicistický referát	KM	Hluk
		S návštevností vypomohli i přespoláci	tanec	publicistický referát	pri	Polešovice
		Sbormistr v rodné obci koncertoval po padesáti letech	hudba nonartificiální	publicistický referát	Emílie Kubíčková	Častkov
		Práh dospělosti překročili tancem	tanec	publicistický referát	pri	Staré Město
		Tupeské ženy představily muzikál Mamma mia po svém	tanec	publicistický referát	pas	Tupesy
		Sázka na retro styl byla úspěšnou	tanec	publicistický referát	zdk	Kunovice
		V divadle se pohřbívalo	divadlo	publicistický referát	vrt	Uherské Hradiště

Příloha č. 3: Ukázka pracovní tabulky (Malovaný kraj)

datum	číslo	název článku	zaměření	žánr	autor	oblast
led/ún	1	Jídelníček našich předků	ostatní	studie	Ludmila Tarcalová	Slovácko
		Jatky a řeznické rody ve Veselí nad Moravou	ostatní	studie	Vladimír Groš	Veselí nad Moravou
		Pomník generála Laudona ve Veselí nad Moravou	výtvarné umění	studie	Peter Futák	Veselí nad Moravou
		Korytňanský Ferdinand Tomek	folklor	portrét	Josef Pešák	Korytná
		Výšivačka, předkreslovačka vzorů a zpěvačka L. Mikuláčková	folklor	portrét	Marie Šimečková	Vacenovice
		Básník Slovácka: Každý den je výzvou...	literatura	portrét	Miroslav Sigl	Bořetice
		Za slávkem Smišovským	hudba folklor	medailon	Vladimír Procházka	Uherský Ostroh
		Nářečí jsou základem folkloru	folklor	komentář	Pavel Fiala	Slovácko
		Jízda králů v UNESCO	folklor	studie	V. Ondrůšová, E. Románková	Vlčňov
		Výrobci krojů na Slovácku 18.	folklor	medailon	Romana Habartová	Starý Hrozenkov
		Drobné stavby Lednicko-valtického areálu	ostatní	studie	Emil kordiovský	Lednice
		Folklor a folkloristé, národopis a národopisci	folklor	studie	Josef Jančář	Slovácko
		Cimbálové muziky jihovýchodní Moravy 2x je Hradišťan	folklor	portrét	Petr Čihál	Uherské Hradiště
		Nejkrásnější nádraží 2011 - Uherské Hradiště	ostatní	studie	Marie Tejtklová	Uherské Hradiště
		Významná rukopisná sbírka k dějinám Moravy zpřístupněna	literatura	recenze	Ester Vratislavská	Slovácko
		Další kniha o Nivnici	literatura	recenze	Ester Vratislavská	Nivnice
		Hornácké sedlácké	folklor	recenze	Helena Bretfeldová	Hornácko
		Štýry noce nespala sem...	folklor	recenze	Helena Bretfeldová	Hrozenová Lhota
		Výstava gotických a renesančních kachlů	výtvarné umění	pozdávka	/	Uherské Hradiště
bře,dub	2	Jídelníček našich předků	ostatní	studie	Ludmila Tarcalová	Slovácko
		Z historie výroby keramiky v Poštorné	výtvarné umění	studie	František Schulz	poštorná
		Z historie hudebního školství v Uh.Brodě	hudba vážná	studie	Oldřich Kopunec	Uherský Brod
		Vzpomínka na rodáka z Podivína	hudba vážná	medailon	Vlastimil Němeček	Podivín
		Spisovatelka Běta Turečková-Čambalová	literatura	portrét	Antonín Mička	Velká nad Veličkou
		Klepání o Velikonocích	folklor	komentář	Josef Crla	Uherské Hradiště
		Výrobci krojů na Slovácku 19.	folklor	medailon	Romana Habartová	Slovácko
		Nositelé tradice lidových řemesel	folklor	zpráva rozšířená	Martin Šimša	Uherské Hradiště
		Insitní umělci Slovácka: Emilie Zárubová	výtvarné umění	studie	Karel Křivánek	Moravská Nová Ves
		Osobní vzpomínka na malíře a grafika Cyrila Urbana	výtvarné umění	medailon	František Schulz	Břeclav
		Malíř Jaroslav Pecka	výtvarné umění	portrét	Jana Ambrožová	Slovácko
		Skromný grafik a rytec Jaroslav Tvrdoň	výtvarné umění	medailon	Zdeněk Fritz	Vlčňov

Příloha č. 4: Titulní strana střední přílohy deníku Slovácké noviny (7. května 2014)

ŠIPACI SLAVÍ

Kdo přijde na 400. výročí
kroně dědečnického Janky Šipac?

KROČA V BRODĚ!

Česka i anglička fotbalové ligy oslavy
článek Zdeněk Kroča posílá na půl roku UK, Brod

20 TISÍC MĚSÍČNĚ
Druhá třetina měsíců bude sibiřská opánek jít
bydly starosta Vavřík, Dříví přes 2 miliony - str. 4

Jan PÍJÁČEK
čtenářská úloha
do Senátu

DOBŘÝ DEN

s KURYREM

Pekárna zmizela, majitelé zažalují obec

Manzelé Jano a Zdeněk Zetkoví už oslovili právníky, kvůli úšermu získu chystají žalobu na obec Jablůn

JABLŮN ■ Starostka Jablůn, Starosta Karel Malý, tento předpřipravený úkol vyznívající z úst. Manželé Jano a Zdeněk Zetkoví, kteří v obci v minulosti už oslovili právníky, kvůli úšermu získu chystají žalobu na obec Jablůn. Manželé Jano a Zdeněk Zetkoví, kteří v obci v minulosti už oslovili právníky, kvůli úšermu získu chystají žalobu na obec Jablůn. Manželé Jano a Zdeněk Zetkoví, kteří v obci v minulosti už oslovili právníky, kvůli úšermu získu chystají žalobu na obec Jablůn.

in pekárna zachová, ale zatím pro vyhodnocení...
Kolik se k tomu vztahuje, pravděpodobně...
Kolik se k tomu vztahuje, pravděpodobně...
Kolik se k tomu vztahuje, pravděpodobně...

Slavnosti mezi kapkami

PRŮBĚH, ALE POKOŘENÍ NEJEDNÁ ■ Kapky...
PRŮBĚH, ALE POKOŘENÍ NEJEDNÁ ■ Kapky...
PRŮBĚH, ALE POKOŘENÍ NEJEDNÁ ■ Kapky...

Unikat v Šumicích: Labyrint po vzoru Chartres

ŠUMICÍ ■ Jedná se o...
Unikat v Šumicích: Labyrint po vzoru Chartres...
Unikat v Šumicích: Labyrint po vzoru Chartres...

Škola osiř, město vyhází dotace

OH, HRADČE ■ I když...
Škola osiř, město vyhází dotace...
Škola osiř, město vyhází dotace...

Ředitele divadla překvapil ministr Herman

OH, HRADČE ■ Přes...
Ředitele divadla překvapil ministr Herman...
Ředitele divadla překvapil ministr Herman...

lely rák, Any a měla - post...
lely rák, Any a měla - post...
lely rák, Any a měla - post...

Chceme slyšet vaše hlasy

KRUH ZVUK12

Občasně demokratické a rozumné rozhodnutí

Nové zastávky a více spojů*

*s Vámi to dokážeme

Stanislav Blaha Kandidát na starosta

OKRESNÍ FOTBAL exkluzivní příloha DOBRÉHO DNE

Podrobné informace a přehledy fotbalových utkání...
OKRESNÍ FOTBAL exkluzivní příloha DOBRÉHO DNE...
Podrobné informace a přehledy fotbalových utkání...

Příloha č. 7: Obálka časopisu Malovaný kraj (leden/únor 2012)

